2003 YIL 8 MART, SHANBA

QISHLOQ HAYOTI

O‘zbekiston Respublikasi ijtimoiy-iqtisodiy gazetasi

1974 yil 1 yanvardan chiqa boshlagan

№30 (6.555). Sotuvda erkin narhda

Ўзбекистон хотин-қизларига байрам табриги

Муҳтарама онахонлар!
Азиз опа-сингиллар!
Суюкли қизларим!

Бугун, баҳорнинг илоҳий нафасидан табиат уйғониб, олам яшариб, янгиланиб бораётган ушбу дамларда сиз, азизларимни, сизларнинг тимсолингизда бутун Ўзбекистон хотин-қизларини қутлуғ айём - 8 март байрами билан муборакбод этиш, кўпчилик қаторида сизларга ўз ҳурмат-эҳтиромимни изҳор қилиш менга катта қувонч ва мамнуният бағишлайди.

Биз дунё гўзаллигини, ҳаёт фалсафаси ва маъно-мазмунини авваламбор аёл сиймосида, унинг фидойи қалби, вафо ва садоқатида кўрамиз, ҳис этамиз.

Маълумки, ҳар қайси инсон аёл зотига бўлган меҳр-муҳаббатини изҳор этиш учун беихтиёр шеърият, назм оламига мурожаат қилади. Шу маънода буюк мутафаккир Алишер Навоий бобомизнинг:

Чун азалдин шаҳи жаҳон сизсиз,
Бўлмасун бир нафас жаҳон сизсиз,

-деган ўлмас сатрлари барчамизнинг дилимиздаги ҳис-туйғуларни эркин ифода этади.

Биз аёл зотини Оллоҳ таолонинг бекиёс мўъжизаси, деб улуғлаймиз.

Чиндан ҳам, тарихимиз ва бугунги кунимизга чуқурроқ назар ташлайдиган бўлсак, бу таъриф замирида асрлар, минг йиллар давомида ҳаётимизда тоғдай таянч ва суянч бўлиб келаётган аёл сиймосига мансуб буюк ҳақиқат мужассам эканини англашимиз қийин эмас.

Нега деганда, одамзот машаққатли синовларни енгиб ўтиш, Фарҳод каби чўлларга сув чиқариш, оламшумул кашфиётлар яратишдек улуғвор ишларни ўзига тасаввур этиши мумкин. Аммо ҳеч ким, ҳеч қачон бир нарсани тасаввур қила олмайди: аёлсиз ҳаёт йўқ ва бўлмайди ҳам.

Шу боис халқимиз, миллатимизнинг тарихида аёлни асраб-авайлаш, унга меҳрибонлик ва ғамхўрлик кўрсатиш, уни ҳимоялаш, керак бўлса, бутун борлиғини аёл учун бахшида этиш ўзини эр йигит деб билган ҳар бир инсон учун наинки машҳур достонларда, балки ҳаётнинг ўзида ҳам шарафли бир иш, мардлик ва қаҳрамонлик намунаси бўлиб келган.

Айниқса, ҳозирги мураккаб шароитда сиз, муҳтарама опа-сингилларимизнинг янги ҳаёт, янги жамият барпо этишда, буюк келажак бунёдкори ва ҳимоячиси бўлмиш ҳар томонлама соғлом ва баркамол, ўз халқига садоқатли ёш авлодни тарбиялашда, ҳар бир оила, ҳар бир маҳалла ва шу асосда бутун юртимизда тинчлик-осойишталик, қут-барака ҳукмрон бўлиши йўлида кўрсатаётган катта хизматларингиз ва сабру бардошингизни Ватанимиз юксак қадрлайди.

Истиқлол йилларида хотин-қизларимизнинг жамиятдаги нуфузини кўтариш, уларнинг оғирини енгил қилиш, ўз қобилият ва салоҳиятини тўла намоён этиши учун зарур шарт-шароит яратиб бериш борасида кўп ишлар қилинаётгани, ўйлайманки, ҳеч кимга сир эмас. Бу фикрнинг тасдиғини нафақат марказда, юртимизнинг олис туманлари, шаҳар ва қишлоқларида ҳам яққол кўриш мумкин.

Мамлакатимизнинг сиёсий ҳаётида, давлат ва жамият бошқарувида, иқтисодиётимизнинг барча тармоқларида, маданият, илму фан, халқ таълими, соғлиқни сақлаш, спорт каби ижтимоий соҳаларда аёлларимизнинг ўрни ва роли ортиб бораётгани айниқса эътиборлидир.

Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, фермерлик, кичик ва ўрта бизнес, хусусий тадбиркорлик фаолияти каби бугун замон ва бозор муносабатлари талаб қилаётган соҳаларда ҳам опа-сингилларимизнинг фаол иштироки ва нуфузи тобора кучайиб бораётганига гувоҳ бўлиб турибмиз.

Биз ёруғ келажагимизни қуриш, ривожланган давлатлар қаторидан муносиб жой олиш, ҳеч кимдан кам бўлмаган фаровон ҳаётга эришишга қаратилган дастурларни амалга оширар эканмиз, юртимизда аёл зоти учун ман қилинган, улар қатнашмаётган бирон-бир тармоқ ёки соҳа бўлмаслиги даркор. Аёлларимизнинг сиёсий ва ижтимоий фаоллигини ошириш, бу йўлдаги барча сунъий ғов ва тўсиқларни, ҳар қандай чекловларни бартараф этиш, хотин-қизларга менсимай қараш каби ўтмишдан қолган салбий одатларга бутунлай барҳам беришга бугунги кундаги энг муҳим вазифаларимиздан бири, деб қарашимиз керак.

Бу борада қилаётган хайрли ишларимиз, жумладан, ёш истеъдод соҳибалари учун Зулфия мукофотини таъсис этганимиз ҳам ҳаётга катта орзу-интилишлар билан кириб келаётган қизларимизга ўз имконият ва қобилиятларини рўёбга чиқаришда кўмак ва мадад бериши муқаррар.

Мен ана шундай саъй-ҳаракатларимизни изчил давом эттириш, шубҳасиз, ҳар қайси туман, вилоят ҳокимликлари ва марказий идоралар раҳбарларининг нафақат вазифаси, балки инсоний бурчига айланиши даркор, деб биламан.

Мамлакатимизнинг иқтисодий салоҳияти тобора юксалиб бориши билан оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, хусусан, ҳомиладор аёлларга ғамхўрликни кучайтириш, соғлом фарзандлар дунёга келиши учун тиббий масканлар фаолиятини замон талаблари даражасига кўтариш, ёш болали оилаларга давлат ва жамият томонидан кўрсатилаётган эътибор ва ёрдамнинг самарасини ошириш масаласи ҳам доимо диққатимиз марказида бўлиши зарур.

Бир сўз билан айтганда, соҳибқирон Амир Темур бобомизнинг кўпчиликка маълум бўлган фикрини давом эттириб, мен «Соғлом авлод ўстираётган юртнинг келажаги буюк ва қудратли бўлур» деган қараш умуммиллий шиоримизга айланиб қолишини истардим.

Бу борада шу йилнинг ўзида амалга ошираётган режаларимиз, хусусан, «Обод маҳалла йили» дастурида кўзда тутилган амалий вазифалар ҳақида кўп гапириш мумкин. Лекин мен, фурсатдан фойдаланиб, нафақат бугунги кунимизни, айни пайтда келажагимизни ҳам белгилаб берадиган бир фикрни, яъни аёлларга қанча ғамхўрлик қилмайлик, барибир уларнинг олдида ҳамиша қарздормиз, деган фикрни билдириб, юртимизнинг барча ўғлонларини, авваламбор, катта-кичик раҳбарларни ана шундай тушунча ва ғоялар билан яшашга даъват қилмоқчиман.

Қадрли опа-сингиллар!

Бетакрор юртимизда баҳор ва бахт айёми бошланаётган мана шу унутилмас дамларда юрагимда барча аёлларимизга бўлган ҳурмат ва меҳр-муҳаббат туйғусини яна бир бор изҳор этишга ижозат бергайсиз.

Агарки мендан, дунёдаги энг зебо, энг латофатли, оқила аёллар, сулув ва дилбар қизлар қаерда яшайди, деб сўраса, ҳеч иккиланмай, ғурур ва ифтихор билан «Мўътабар Ўзбекистонимиз заминида» деб жавоб берган бўлур эдим.

Ҳамиша эзгулик ва шафқат, меҳр-оқибат ва садоқат тимсоли бўлган сиз, азизларни бугунги гўзаллик ва нафосат байрами билан чин дилдан қутлар эканман, барчангизга сиҳат-саломатлик, хонадонларингизга файзу барака тилайман.

Табаррук оналаримизнинг умрлари узоқ бўлсин! Азиз опа-сингилларимизнинг орзу-умидлари ушалсин! Ёш қизларимиз, жажжи невараларимизнинг истаклари рўёбга чиқсин!

Мунис чеҳраларингиз доимо шодлик ва табассум нуридан мунаввар бўлсин. Кириб келаётган баҳор нафаси барчангизга бахт ва саодат келтирсин.

Ислом КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти

МАҚСАД - ҲАМКОРЛИКНИ ЯНАДА КЕНГАЙТИРИШ

6 март куни Словакия Республикаси Президенти Рудолф Шустер расмий ташриф билан мамлакатимизга келди.

Ташрифнинг асосий воқеалари «Дўрмон» қароргоҳида бўлиб ўтди. Юксак мартабали меҳмонни расмий кутиб олиш маросимидан кейин Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов Словакия раҳбари билан яккама-якка суҳбатлашди. Мулоқот чоғида мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларнинг ҳозирги аҳволи ва истиқболи, халқаро муаммолар ва томонларни қизиқтирган бошқа масалалар муҳокама қилинди. Президентлар икки томонлама ҳамкорликни янада ривожлантириш, халқаро миқёсдаги долзарб муаммолар юзасидан фикрлашар экан, Ўзбекистон ва Словакиянинг муайян масала ё вазиятга бераётган баҳоси, қарашлари ва муносабатлари яқин эканлигини таъкидлади.

Ўзбекистон Словакиянинг Европа ҳамжамияти ва Евро-Атлантика тузилмасига интеграциялашиш борасидаги саъй-ҳаракатларини юқори баҳолайди ва унинг бу борадаги ютуқлари икки томонлама ҳамкорлик ривожи учун янги имкониятлар очишига қатъий ишонч билан қарайди. Ўз навбатида, Словакия Ўзбекистоннинг жаҳон сиёсат майдонидаги фаол ҳаракатларини ва халқаро аксилтеррор коалициясига кўрсатаётган ёрдамини юксак даражада қадрлайди.

Икки мамлакат раҳбарияти ҳам, БМТ, НАТО, «Тинчлик йўлида ҳамкорлик» дастури доирасида халқаро уюшган жиноятчилик, қурол-яроғ ва наркотик моддалар контрабандаси, миллий, минтақавий ва дунёвий хавфсизликка таҳдид соладиган бошқа хавф-хатарларга қарши биргаликда курашиш лозим, деган фикрни ёқлайди.

Президентлар ўзаро муносабатларни муҳокама қилар экан, савдо-иқтисодий соҳада мавжуд имкониятлар тўлиқ ишга солинмаётганини қайд этди. Ўзбекистонда словакиялик шериклар билан тузилган қўшма корхоналар сони анча кам. Савдо-иқтисодий муносабатларни баҳолашда асосий мезон вазифасини ўтайдиган экспорт-импорт ҳажми ҳам томонларни қониқтирмайди. Президентлар иқтисодий ҳамкорликни ривожлантириш мақсадида тузилган ҳукуматлараро қўшма комиссиянинг фаоллигини ошириш ҳамда Словакияга Ўзбекистондан мутахассис ва ишбилармонлардан иборат делегация жўнатишга келишиб олди. Матбуот анжуманида мамлакатимиз раҳбари таъкидлаганидек, бу делегация бевосита корхона ва ташкилотларда бўлиб, ҳамкорлик имкониятларини ўрганади. Мулоқотлар ниҳоясига етгач эса, Словакия Президенти қабулида бўлиб, қандай натижаларга эришилгани ҳақида ахборот беради. Яъни, савдо-иқтисодий муносабатларни ривожлантириш масаласи давлат раҳбарларининг назоратида бўлади.

Ўзбекистон ва Словакия расмий делегацияларининг кенгайтирилган таркибдаги музокарасида ҳам асосан иқтисодий ва сиёсий масалаларга эътибор қаратилди. Президент Ислом Каримов машинасозликда, жумладан, саноатнинг тўқимачилик, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш, энергетика, нефт қазиб олиш ва қайта ишлаш, мебелсозлик каби тармоқлари ускуналарини ишлаб чиқариш соҳасида ҳамкорлик самарали ривожланиши мумкинлигини таъкидлади. Шунингдек, кимё, фармацевтика, қурилиш материаллари ишлаб чиқариш, сайёҳлик, қишлоқ хўжалиги, компьютер техникасига оид соҳаларда илмий-техникавий ҳамкорлик имкониятлари катта эканлигини қайд этди.

Рудолф Шустернинг сўзларига кўра, Ўзбекистон раҳбари икки томонлама муносабатлар ва Словакияда кечаётган жараёнларни теран идрок этади. Словакия Президенти яккама-якка суҳбат сермазмун кечганидан мамнуният изҳор этди ва Ислом Каримовнинг ўзаро алоқаларга бундай ёндашувини юксак даражада қадрлашини таъкидлади. Ўзбекистон билан муносабатларимиз жадал ривожланмоқда. Фақат ҳуқуқий асос мустаҳкамлигига қарамай, савдо-иқтисодий соҳадаги ҳамкорлик кўлами паст. Биз, аввало, шу соҳадаги алоқаларимизни ривожлантириш учун Ўзбекистонга келдик. Бизнингча, бу борада қўшма корхоналар тузиш энг самарадор йўлдир. Ўзбекистон Президенти билан суҳбат чоғида фикрларимиз бир жойдан чиқди, деди Словакия раҳбари.

Таъкидламоқ жоизки, ҳар бир корхона, ҳар бир давлат фойда бор жойга ошиқади, ўша ерда ўз ўрнига эга бўлишни хоҳлайди. Ўзбекистонда словакиялик ишбилармонлар, Словакияда ўзбекистонлик ишбилармонлар учун шундай имкониятлар мавжуд.

Тўқимачилик саноатини мисол келтириш мумкин. Бу соҳа яхши ривож топган Словакия хомашёни бевосита Ўзбекистондан олмайди. Амалда эса, хомашё, иш кучи, транспорт ва савдо нуқтаи назаридан энг катта қулайликлар таъминланадиган қўшма корхона тузишга эътибор суст.

(Давоми 2-бетда)

ТАШРИФ САМАРАЛИ БЎЛДИ

Расмий ташриф билан мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Словакия Президенти Рудолф Шустер 7 март куни Самарқандга келди. Юксак мартабали меҳмон шаҳарнинг тарихий-меъморий ва маданий обидаларини зиёрат қилди. Истиқлол йилларида бунёд этилиб, Самарқанд ҳуснига кўрк бағишлаётган янги иншоотлар ва бошқа диққатга сазовор жойларни кўздан кечирди.

Словакия раҳбари айниқса Регистон мажмуидан катта таассурот олганини таъкидлади. Р.Шустер миллий ҳунармандлик буюмлари кўргазмасини катта қизиқиш билан кўздан кечирди, Сиёб бозорида саховатли заминимизда етиштирилган нознеъматлар ва Самарқанднинг машҳур нонларидан татиб кўрди.

Куннинг иккинчи ярмида олий мартабали меҳмон «очиқ осмон остидаги музей» дея таърифланадиган яна бир қадимий шаҳримиз -Бухорога ташриф буюрди. Словакия раҳбари бу ердаги маданий ёдгорликлар, кўҳна обидалар билан танишди. Шаҳар зиёрати асносида меҳмон шарафига маҳаллий санъаткорлар ижросида миллий куй ва қўшиқлардан иборат концерт дастури намойиш этилди.

Шу билан Словакия Президенти Рудолф Шустернинг Ўзбекистонга расмий ташрифи ниҳоясига етди. Таъкидламоқ жоизки, ўтган мулоқотлар жуда самарали бўлди. Эришилган келишувлар икки томонлама муносабатларни янги поғонага кўтаришига шубҳа йўқ. Бунга Р.Шустернинг қуйидаги сўзларидан ҳам ишонч ҳосил қилиш мумкин:

- Ўзбекистонга мамлакатларимизнинг ҳамкорлигини чуқурлаштириш учун келган эдим. Ташриф самарали бўлди. Ислом Каримов билан ҳамкорлигимизнинг турли жиҳатларини муҳокама қилдик. Ишонч билан айтишим мумкинки, Ўзбекистон билан Словакия ўртасидаги муносабатларнинг истиқболи порлоқдир.

(ЎзА)

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг

ҚАРОРИ

Тошқин ва сел оқимлари, кўчки ҳодисаларининг олдини олиш ва уларнинг оқибатларини тугатишга доир кечиктириб бўлмайдиган чора-тадбирлар тўғрисида

2002 йил декабрида республиканинг асосий дарёлари ҳавзаларида ёққан ёғингарчилик миқдори ўртача йиллик нормадан ортиқ бўлди. Ўзбекистон Республикаси «Бошгидромет» бошқармаси маълумотларига кўра баҳор-ёз ойларида кўпгина сойларда тошқин ва сел оқимлари ўтиши, шунингдек кўчки ҳодисалари кутилмоқда.

Фавқулодда вазиятлар оғир оқибатларининг олдини олиш, моддий зарарни ва уларнинг оқибатларини бартараф этиш харажатларини камайтириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Тошқин ва сел оқимларини хавф-хатарсиз ўтказиб юбориш, кўчки ҳодисаларининг олдини олишни таъминлаш бўйича Ҳукумат комиссияси ташкил этилсин.

2. Ҳукумат комиссияси тегишли вазирликлар, идоралар ва вилоятлар ҳокимликлари билан биргаликда:

(Давоми 2-бетда)

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг

ҚАРОРИ

Зулфия номидаги Давлат мукофоти билан тақдирлаш тўғрисида

Мамлакатимизда баркамол авлодни вояга етказиш, билимли, ижодкор хотин-қизларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, иқтидорли ёшларнинг ижтимоий фаоллигини, маданий-маънавий қадриятларни юксалтиришдаги ибратли фаолиятини рағбатлантириш мақсадида ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Зулфия номидаги Давлат мукофотини таъсис этиш бўйича таклифларни қўллаб-қувватлаш тўғрисида» 1999 йил 10 июндаги Фармонига мувофиқ, Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Республика хотин-қизлар қўмитаси ҳузуридаги Зулфия номидаги Давлат мукофоти комиссиясининг таклифларига биноан, аъло хулқи, зukkолиги, донолиги, ташаббускорлиги билан ноёб истеъдодини намоён этаётган ҳамда адабиёт, маданият, санъат, фан ва таълим соҳаларидаги алоҳида ютуқлари учун Қорақалпоғистон Республикаси, Тошкент шаҳар ва вилоятларнинг иқтидорли қизлари Зулфия номидаги Давлат мукофоти билан тақдирлансин (тақдирланганлар рўйхати илова қилинади).

(Давоми 2-бетда)

ОДАТИ – САДОҚАТ, ҲАЁСИ – ЗИЙНАТ

МОЗИЙ

Кўҳна Турон заминига назар ташлар эканмиз, унда муқаддас аёллар-момоларимизнинг Она ер – Ватанга садоқати, мустақилликка ташналиклари, Ватан озодлиги йўлида тарихда мисли кўрилмаган фидойиликларига тасаннолар ўқиймиз.

Масалан, тарихчи олим Герадотнинг "Тарих" деб аталмиш асарида ҳикоя қилинишича, Эрон шоҳи Кир Ўрта Осиёга ёвуз ният билан бостириб киради. Турон замин аҳли, айниқса, Тўмарис бошчилигидаги массагетлар қабиласи шоҳ Кир армиясига қарши қаҳрамонларча кураш олиб борадилар. Кир қўшини енгилади ва унинг ўзи 529 йилда жанг майдонида ўлдирилади. Тўмарис Кирнинг бошини унинг қони билан тўлдирилган мешга солиб, "сен умринг бўйи одам қонига қонмадинг, мен ўз онтимга амал қилиб, сени ўз қонинг билан суғордим. Бировнинг юртига зўравонлик билан бостириб кирганларнинг жазоси шу!", дейди.

Туронзамин давлатчилигида Оналаримизнинг юртбошилик ва дипломатик фаолиятлари бениҳоят кўп қирраликдир. Устоз Наршахийнинг "Тарихи Бухоро" асарида алоҳида қайд этилишича, 662 йилда Халифа Муовиянинг ноиби Убайдуллоҳ ибн Зиёд Хуросон ҳукмдори бўлгач, Бухорода Бухорхудот вафот этиб, ундан қолган тахт вориси бўлмиш ўғли Тахшад бор-йўғи олти ойлик қолганлиги жоиз Бухорхудотлик (ҳокимлик)ни унинг номидан онаси – Хотун исмли аёл бошқараётган бўлган.

Ҳукмдор аёл – Хотун Бухоронинг араб мустамлакачиларининг ҳарбий қудрати олдида ўша даврдаги ижтимоий-иқтисодий ва сиёсий жиҳатдан тарқоқлиги боис, ҳарбий қудратининг ожизлигини ҳисобга олиб, араблар билан ўринсиз қон тўкилишидан сақлаб, дипломатик воситани ишга солади.

(Давоми 4-бетда)

БАНК

Ҳукуматимизнинг иқтисодиётни, хусусан қишлоқ хўжалигини ислоҳ қилиш, соҳада бозор инфраструктурасини ривожлантириш борасидаги сиёсатида тадбиркорлик субъектларига кўрсатилаётган молиявий хизматлар сифатини яхшилашга алоҳида эътибор берилмоқда.

ЗАМИН СОҲИБЛАРИГА КАМАРБАСТА

Бунда қишлоқ туманларида тижорат банклари тармоғини кенгайтириш, улар орқали қишлоқ хўжалигида банд бўлган кичик ва ўрта бизнес субъектларига комплекс банк хизматларини кўрсатишга қаратилган чора-тадбирлар асосий ўрин тутади.

Мамлакатимиз Президенти И.А.Каримов Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йилда Республикани ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ва 2003 йилда иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштиришнинг асосий йўналишларига бағишланган мажлисдаги маърузаларида Ўзбекистонда қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш зарурлигини таъкидлаб ўтдилар. Шу билан бирга соҳада тўпланиб қолган муаммолар ечимини кўрсатиб ўтдилар, фермерликни ривожлантиришга доир дастуриламал йўналишларни белгилаб бердилар. Қишлоқ хўжалигидаги ислоҳотларни чуқурлаштириш йўналишлари қишлоқда янгиланиш ва ўзгаришлар жараёнини амалга ошириш борасида танланган ислоҳотлар стратегияси бугунги кунда ўз натижаларини бераётган экан, бунда "Замин" давлат акциядорлик тижорат ипотека банкининг ҳам муносиб ҳиссаси бор.

(Давоми 3-бетда)

СОЛИҚЧИ ҲАҚМИ, ФЕРМЕР?

ҚОНУН БАРЧАГА БАРОБАР

Фермер хўжалиги раиси Саъдулла Зиётов нега безовталаниб қолди? Нега у вилоят адлия бошқармасига ариза билан мурожаат этди?

Аслида "Қурбонбобо-98" фермер хўжалигининг низоми Хатирчи туман ҳокимининг 1998 йил 21 сентябрдаги К-475-сонли қарори билан давлат рўйхатига олинган.

Ўзбекистон Республикасининг "Фермер хўжалиги тўғрисида"ги Қонуни ва Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 15 июлдаги 300-сонли қарори билан амалга киритилган "Фермер хўжалигини юритиш учун ер участкаларини фуқароларга узоқ муддатли ижарага бериш тартиби" талабларига кўра, фермер хўжалигини давлат рўйхатига олиш ва унга узоқ муддатли ижарага ер ажратиш бир вақтнинг ўзида туман ҳокимининг битта қарори билан амалга оширилиши лозим бўлса-да, қонунлар талаблари бузилган ҳолда 2001 йил 18 майга келиб фермер хўжалигига Амир Темур номидаги ширкат хўжалиги ҳудудидан 10 гектар ер пахта ва ғалла етиштириш учун ўн йил муддатга ижарага ажратилган.

Натижада Ўзбекистон Республикаси солиқ Кодексининг 102-моддаси 3-бандига асосан белгиланган ягона ер солиғи тўлаш бўйича белгиланган 2 йиллик имтиёзли давр туман солиқ инспекцияси томонидан "Қурбонбобо-98" фермер хўжалигининг низоми рўйхатга олинган кундан, яъни 1998 йил 21 сентябрдан бошлаб ҳисобланган. Фермер хўжалигидан эса ягона ер солиғи унга ер ажратилган кун, яъни 2001 йил 18 майдан бошлаб тўлаш талаб этилган. Аслида фермер хўжалигига нисбатан ягона ер солиғи бўйича имтиёзли давр 2001 йил 11 июндан бошлаб ҳисобланиши лозим эди.

"Фермер хўжалиги тўғрисида"ги Қонунининг 7-моддасида фермер хўжалиги ҳамда ер участкасини ижарага олиш шартномаси белгиланган тартибда давлат рўйхатига олинган пайтдан эътиборан фермер хўжалиги деб ҳисобланиши кўрсатилган.

Туман ҳокимининг 1998 йил 21 сентябрдаги К-475-сонли қарори билан фақат фермер хўжалигининг низоми давлат рўйхатига олинган бўлиб, ер ижараси шартномаси тузилмаган. Демак, фермер хўжалиги белгиланган тартибда ва тўлиқ ташкил этилмаган.

(Давоми 2-бетда)

ТААССУФ

"Сайхун" деҳқон бозори акциядорлик жамияти раиси У.Мамадиёров эгаллаб турган вазифасидан нега озод қилингани сабабини биласизми?

У ҳукумат қарорлари моҳиятини тўғри англолмай, қонунчилик меъёрларини бузган. Бозорда савдо қилувчи тадбиркорларга етарли шарт-шароит яратилмаган.

ЖИҒИЛДОННИ ДЕБ ВИЖДОННИ СОТМАНГ

Тош-тарозилар билан таъминланмаган. Деҳқон бозори ҳудудидаги мавжуд тижорат дўконлари билан бозор маъмурияти ўзаро шартномалар тузмаган. Оқибатда раис ишдан бўшатилди.

Бозорларда тартиб ўрнатиш борасида йиллар давомида бир неча марта ҳукумат қарорлари қабул қилинди. Ҳатто, бозорларда қонунчиликка риоя этилишини етарлича таъминлай олмагани учун айрим шаҳар ва туманлар ҳокимлари эгаллаб турган вазифаларидан ҳам озод қилинди. Аммо ҳамон қатор бозорларда тартибсизликлар, жиноятлар содир этилаётир. Ҳамон ўша бир гуруҳ иймонидан жиғилдонини устун қўювчи сохта тадбиркорлар чўнтагини қаппайтириш пайида. "Пул қаердан бўлса ҳам келса бўлди" қабилида иш тутувчиларга қарши кураш сусайган. Айрим ҳокимликлар, мутасадди ташкилотлар томонидан қонун ҳужжатлари талаблари бузилаётир. Ҳукумат қарорлари билан юклатилган вазифалар лозим даражада бажарилмаётир.

Қашқадарё вилоятида айниқса, бу борада қонунбузилишлар кўп содир этилаётир.

(Давоми 2-бетда

КЕЛГУСИ СОНДА:

ПОЛВОН БОБО

ШИРИН ТУШЛАР КЎРИНГ

ОФТОБИ ГУЛҚАНД КИШИ

Зулфия номидаги Давлат мукофоти билан тақдирлаш тўғрисида

(Боши 1-бетда)

2. Зулфия номидаги Давлат мукофоти билан тақдирланганларга 8-Март хотин-қизлар байрамига бағишлаб ўтказиладиган тантанада совриндорлик ёрлиқлари ва нишонлари топширилсин.

3. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги Зулфия номидаги Давлат мукофоти совриндорларининг ҳар бирига энг кам ойлик иш ҳақининг 50 баравари миқдорида пул мукофоти берилишини таъминласин.

4. «Ўзтелерадио» компанияси (А.Кўчимов) ҳамда Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги - ЎзА га (М.Ҳазратқулов) Зулфия номидаги Давлат мукофоти соҳибаларининг ибратли фаолияти, ноёб истеъдоди ва эришган ютуқларини кенг ёритиб бориш тавсия этилсин.

5. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Д.Ғуломова зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И.КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2003 йил 3 март

Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 3 мартдаги қарорига илова

Зулфия номидаги Давлат мукофоти билан тақдирланганлар Р Ў Й Х А Т И

Шержанова Фазу Кеунимжаевна - Қорақалпоғистон Республикаси Кегейли туманидаги касб-ҳунар коллежининг 3-курс талабаси

Акбаралиева Зиёда Маннобжоновна - Андижон вилояти Асака шаҳридаги педагогика коллежининг 2-курс талабаси

Авезова Дилдора Баходуровна - Бухоро вилояти Бухоро шаҳридаги 17-ўрта мактабнинг 10-синф ўқувчиси

Мухтарова Гулруҳ Асатиллаевна - Жиззах давлат педагогика институти ҳузуридаги иқтидорли болалар лицейининг 3-курс талабаси

Очилова Гулрух Нурхоновна - Қашқадарё вилояти Ғузор туманидаги 22-ўрта мактабнинг 11-синф ўқувчиси

Уринова Ҳулкар Шокировна - Навоий вилояти Навоий шаҳридаги 8-ўрта мактабнинг 11-синф ўқувчиси

Закирова Гулчеҳра Бахрамовна - Наманган педагогика билим юрти ҳузуридаги «Ниҳол» тўгараги раҳбари

Ашурова Зулхумор Шодиевна - Самарқанд вилояти Иштихон туманидаги 35-ўрта мактабнинг 9-синф ўқувчиси

Дониёрова Гулруҳ Бахтиёровна - Сирдарё вилояти Оқ олтин туманидаги «Гулруҳ» зардўзлик корхонаси раҳбари

Шаймарданова Азиза Раимжановна - Термиз давлат университети ҳузуридаги академик лицейнинг 1-курс талабаси

Аблаева Екатерина Сергеевна - Тошкент давлат аграр университети магистратурасининг 1-курс талабаси

Мўминова Севинчхон Толибовна - «Ўзбекнаво» эстрада бирлашмаси Фарғона вилояти бўлимининг хонандаси

Абдуллаева Муножот Сухбатовна - Хоразм вилояти Шовот туманидаги 21-ўрта мактабнинг 9-синф ўқувчиси

Рахмонбекова Малика Абдумаликовна - Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университетининг 1-курс талабаси

МАҚСАД - ҲАМКОРЛИКНИ ЯНАДА КЕНГАЙТИРИШ

(Боши 1-бетда)

Шериклик асосида тузиладиган қўшма корхоналар, нафақат икки мамлакатнинг ички эҳтиёжларини қондириш, балки бошқа мамлакатлар бозорларига кириб бориш имконини беради. Айниқса ўз минтақаларининг марказида жойлашган Ўзбекистон билан Словакия бундай имкониятларни ишга солишдан катта наф кўриши тайин.

Жуғрофий жойлашувнинг сиёсий аҳамияти ҳам анча катта. 2004 йилнинг 1 майида Словакия Европа Иттифоқининг аъзоси бўлади. Бу эса, Ўзбекистон билан Европа Иттифоқи ўртасида имзоланган Шериклик ва ҳамкорлик битимининг аҳамиятини янада оширишда Европанинг марказидаги давлат - Словакия муҳим ўрин тутиши мумкин, деганидир. Ўтган йилнинг ноябр ойида Прагада Словакия НАТОга ҳам расман таклиф этилди. Рудолф Шустер ўз мамлакатининг мазкур тузилмага қўшилиши тегишли ҳужжатларнинг ратификацияси билан боғлиқлигини таъкидлар экан, ушбу жараён 2004 йили муваффақиятли якунланишига ишонч билдирди. Демак, Ўзбекистон НАТО доирасида бу мамлакат билан ҳамкорликни янада кенгайтириши мумкин. Лекин президентлар, алоқаларни янги поғонага олиб чиқиш учун ҳозирданоқ амалий ҳаракатларни бошлаш лозим, деган якдил фикрни айтди.

Музокараларда Словакия томони Жаҳон савдо ташкилотига аъзо бўлиш борасидаги музокараларда Ўзбекистонни қўллаб-қувватлашини билдирди. Шунингдек, Рудолф Шустернинг Словакия 2006-2007 йилларда БМТ Хавфсизлик кенгашининг нодоимий аъзоси бўлишини қўллаб-қувватлаш тўғрисидаги таклифини Ислом Каримов маъқуллади.

Ўзбекистон билан Словакия ўртасидаги муносабатларнинг ҳуқуқий пойдеворини 17 ҳужжат ташкил этар эди. Улар орасида Президентимизнинг 1997 йил 16-17 январ кунлари Словакияга расмий ташрифи чоғида имзоланган Ўзаро муносабатлар ва ҳамкорлик асослари тўғрисидаги шартнома, сармояларни ўзаро ҳимоялаш ва рағбатлантириш ҳамда савдо-иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлик ҳақидаги битимлар алоҳида ўрин тутади. «Дўрмон»даги музокаралар якунида бу ҳужжатлар сирасига яна иккитаси қўшилди. Ўзбекистон билан Словакия ўртасида икки томонлама солиқ солиш ва мулкдан келадиган даромаддан солиқ тўлашдан бош тортишнинг олдини олиш тўғрисида ҳукуматлараро битим, Ўзбекистон Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки билан Словакия «Эксибанки» ўртасида ҳамкорлик тўғрисида меморандум имзоланди.

«Дўрмон»даги тадбирлар ниҳоясига етгач, Словакия раҳбари Ўзбекистон Бош вазири Ў.Султонов ҳамроҳлигида Хотира майдонига ташриф буюрди. Юксак мартабали меҳмон эрк ва тинчлик йўлида жон фидо қилган юртдошларимиз хотирасига ҳурмат бажо келтириб, «Мотамсаро она» ёдгорлиги пойига гул қўйди.

Ўзбекистон Президенти ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиши академиясида Словакия Президентига мазкур академиянинг Фахрий доктори унвони берилди. Рудолф Шустернинг бу ерда таълим бераётган олим ва мутахассислар ҳамда таҳсил олаётган талабалар билан учрашувида икки мамлакатнинг маданий-маърифий, илмий алоқалари хусусида сўз борди.

Словакия раҳбари Темурийлар тарихи давлат музейида Соҳибқирон ва унинг авлодлари ҳақида ҳикоя қилувчи тарихий ашёлар, нодир экспонатларни кўздан кечирар экан, Ўзбекистон халқи мустақиллик йилларида маънавий қадриятларни тиклаш, аждодлар меросини ўрганиш, буюк алломалар ҳурматини жойига қўйиш борасида ўрнак бўлгулик ютуқларга эришганини таъкидлади. Зиёрат сўнгида Рудолф Шустер музейнинг Фахрий меҳмонлар китобига дастхат битиб қолдирди.

Шу билан Словакия раҳбари ташрифининг расмий қисми ниҳоясига етди. 7 март куни юксак мартабали меҳмон Самарқанд ва Бухоро шаҳарларини зиёрат қилишни режалаштирган.

Анвар БОБОЕВ,
ЎзА мухбири.

***

Суратда: ташрифдан лавҳа.
А.ТЎРАЕВ (ЎзА) олган сурат.

Тошқин ва сел оқимлари, кўчки ҳодисаларининг олдини олиш ва уларнинг оқибатларини тугатишга доир кечиктириб бўлмайдиган чора-тадбирлар тўғрисида

(Боши 1-бетда)

икки ҳафта муддатда кўчки ва сел оқимлари ҳодисалари оқибатларининг олдини олиш тадбирларини ишлаб чиқсин ҳамда уларнинг тегишлилигига кўра ўз кучлари ва маблағлари ҳисобига бажарилишини таъминласин;

жорий йилнинг 10 апрелигача хавфлилик даражасидан ҳамда хўжаликлар, объектларнинг Давлат геология қўмитаси ҳамда «Бошгидромет» бошқармаси хизматлари томонидан тайёрланган ва вилоятлар ҳокимликларига берилган рўйхатга мувофиқ сел, тошқин-кўчки зоналаридаги шаҳарчалар, қишлоқлар ва хўжаликлар аҳолисини бошқа жойга кўчирсин;

ўзбошимчалик билан олиб борилган қурилишлар, дарёларнинг қайирларидан кон билан боғлиқ бўлмаган материалларни рухсатсиз қазиб олиш ва бошқа ишлар ҳисобига дарёлар ва сойларнинг сув ўтказиш имкониятларини пасайтириш ҳолларига барҳам берсин;

объектлар ва гидроиншоотлар бўйича зарур ҳимоя тадбирлари ва авария-тиклаш ишлари бажарилишини ташкил этсин, бу ишлар учун тегишлилигига кўра алоҳида лойиҳалар ва сметалар бўйича ҳақ тўласин;

сел ва тошқинлар рўй берадиган даврда кеча-кундуз навбатчилик ҳамда сув хўжалиги ва энергетика объектлари иши устидан назорат ўрнатсин;

хавфли зоналарда табиий тусдаги фавқулодда вазиятларни кузатиш ва огоҳлантириш постлари қўйсин, постларни ишончли хабардор қилиш алоқа воситалари билан жиҳозласин.

3. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ҳокимликлари, манфаатдор вазирликлар, идоралар ва ташкилотлар пайдо бўладиган масалаларни тезкорлик билан ҳал этиш учун кеча-кундуз фаолият кўрсатувчи штаблар ташкил этсинлар, штаблар ихтиёрига зарур миқдорда автотранспорт, ёнилғи-мойлаш материаллари ва алоқа воситалари ажратсинлар. Тошқин ва сел оқимлари ўтадиган зоналарда хавфли участкаларни аниқласинлар, уларда кеча-кундуз навбатчилик ташкил этсинлар ва тегишлилигига кўра халқ хўжалиги объектларини сақлаш чора-тадбирларини кўрсинлар.

4. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, «Давсувхўжаликназорат» инспекцияси жорий йилнинг 1 апрелигача барча сув омборларининг ҳолатини текшириб чиқсинлар ҳамда уларнинг иш режими устидан назорат ўрнатсинлар. Каналлар, иншоотлар, сел ўтадиган жойлар ва дамбаларнинг сел ва тошқин сувларини ўтказишга тайёрлиги текширилсин.

5. Ўзбекистон Республикаси Давлат геология қўмитаси:

хавфли кўчки участкалари фаоллашуви ҳамда ўпирилишлар пайдо бўлиши мумкин бўлган зоналарни аниқлаштирсин, вилоятлар, шаҳарлар ва туманлар ҳокимликларини ўз вақтида ишончли ахборот билан таъминласин;

кўчки жараёнлари ва ўпирилишлар билан боғлиқ бўлган фавқулодда вазиятлар пайдо бўлиши бевосита хавф солганда ҳокимликларга аҳолисини хавфли зоналардан доимий ва вақтинча кўчириш мақсадида хўжаликлар ва объектлар рўйхатини берсин;

ёзги дам олиш мавсуми бошланишидан олдин болалар соғломлаштириш оромгоҳлари, дам олиш уйлари, туристик базаларни текшириб чиқсин ва зарурат бўлганда тегишли ёзма кўрсатмалар берсин.

6. Ўзбекистон Республикаси «Бошгидромет» бошқармаси:

жорий йилнинг 1 апрелигача Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятлар вазирлиги, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги ҳамда Давлат геология қўмитаси билан биргаликда қор заҳираларини, сел ва кўчки хавфи бўлган зоналарни аниқлаш мақсадида тоғли ва тоғолди туманларини, шу жумладан чегарадош давлатлар ҳудудларини авиация кўмагида текшириб чиқсин. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ушбу ишларни амалга ошириш учун «Бошгидромет» бошқармасига Вазирлар Маҳкамасининг заҳира жамғармасидан 60 млн. сўм ажратсин;

хавфли зоналар, шунингдек баланд тоғлардаги ёриб чиқиш хавфи бўлган кўллар устида мунтазам равишда назорат учишлари олиб борсин ва уларнинг ҳолатини текширсин;

жорий йилнинг 1 июнигача Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятлар вазирлиги ва Ички ишлар вазирлиги билан биргаликда баланд тоғлардаги, ёриб чиқиш хавфи бўлган кўллар, шу жумладан чегара зоналаридаги кўлларни кузатиш учун ишончли алоқа ва хабар бериш тизимлари билан жиҳозланган ва таъминланган вақтинчалик постлар ташкил қилсин;

вилоятлар ва туманлар ҳокимликларига хавфли гидрометеорологик ҳодисалар хавфи зонасидаги хўжаликлар ва объектлар, шунингдек уларни ҳимоя қилиш бўйича тавсия этиладиган тадбирлар рўйхатларини ўз вақтида берсин.

7. Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги жорий йилнинг 15 майигача қўшни давлатлар ҳудудидаги республика учун хавф солувчи ёриб чиқиш хавфи бўлган кўллар ва селларни келтириб чиқарувчи участкаларни кузатиш учун авиация ишларини олиб боришга Қирғизистон Республикаси ва Тожикистон Республикаси ҳукуматларининг рухсатномаларини олиш масаласини белгиланган тартибда ишлаб чиқсин.

8. Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Фавқулодда вазиятлар вазирлиги, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, «Бошгидромет» бошқармаси ҳамда Давлат геология қўмитаси билан келишган ҳолда баҳорги-ёзги тошқинлар даврида сел ва тошқин сувлари ўтиши хавфи бўлганда сойларга, сел, қор кўчкилари содир бўладиган жойларга ва бошқа хавфли участкаларга бориш йўлларида постлар ташкил этсин, уларда одамлар, автотранспорт ва техниканинг хавфли зоналарга ўтишига йўл қўймаслик мақсадида шлагбаумлар ўрнатсин.

9. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги шикастланган аҳолига шошилинч тиббий ёрдам кўрсатиш учун тиббий ёрдам пунктларини зарур миқдорда тайёрлаб қўйсин, уларни зарур асбоб-анжомлар билан таъминласин. Дори-дармонлар, санитария-гигиена воситалари ва эпидемияга қарши воситалар заҳиралари яратилсин.

10. «Ўзагросуғурта» ва «Кафолат» компаниялари Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар, шаҳарлар ва туманлар ҳокимликлари билан биргаликда бир ой муддатда қор кўчкиси, сел ва тошқин зоналаридаги иморатлар, уй-жойлар, чорва моллари, фуқароларнинг шахсий мулки, фермер ва ширкат хўжаликларини, ишлаб чиқариш ва ижтимоий йўналишдаги объектларни ихтиёрий суғурта қилиш бўйича шартномалар тузиш ишларини олиб борсинлар.

11. Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятлар вазирлиги:

қор кўчкиси, сел, тошқин даврида вазирликнинг шахсий таркибини кучайтирилган иш тартибига ўтказсин, жойларда кеча-кундуз навбатчиликни ташкил этсин, шунингдек аҳолини шошилинч хабардор қилиш учун уларни ишончли алоқа воситалари билан таъминласин;

жорий йилнинг 1 апрелигача вилоятлар ҳокимликлари билан биргаликда кичик дарёлар, сойлар ўзанларини ва кўприкларни текширувдан ўтказсин, хавфли участкаларни аниқласин ҳамда уларни мустаҳкамлаш ишлари бажарилишини назорат қилсин;

геологик ва гидрометеорологик вазият тўғрисидаги ахборотларни йиғиш, ўрганиб чиқиш ва айирбошлашни ташкил этсин. Вазирлар Маҳкамасига республика ҳудудида вужудга келган фавқулодда вазиятлар ва табиий офатларнинг кутилиши мумкин бўлган оқибатларини бартараф этиш юзасидан кўрилган чора-тадбирлар тўғрисида ахборот тақдим этилсин.

12. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси И.Жўрабеков зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И.КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2003 йил 7 март

СОЛИҚЧИ ҲАҚМИ, ФЕРМЕР?

(Боши 1-бетда)

Фақатгина фермер хўжалигига туман ҳокимининг 2001 йил 18 майдаги К-452-сонли қарори билан 10 гектар ер майдони ажратилгандан сўнг 2002 йил 11 июнда унинг ер участкасига бўлган ҳуқуқи давлат рўйхатига олиниб, бу ҳақда 023616-сонли гувоҳнома берилган.

Шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодексининг 100-моддасида қонун ҳужжатларига мувофиқ ер участкаларини ижарага олган юридик ва жисмоний шахслар ер солиғи ўрнига бюджетга ижара ҳақи тўлаши, "Фермер хўжалиги тўғрисида"ги Қонуннинг 13-моддасида фермер хўжалигига берилган ер участкасидан фойдаланганлик учун ҳақ туман бюджетига киритиладиган ҳар йилги ижара ҳақи тариқасида ер участкасининг сифатига, жойлашган манзилига ва сув билан таъминлаганлик даражасига қараб, унинг кадастр баҳоси инобатга олган ҳолда белгиланадиган ер солиғи ставкаси миқдорида ундирилиши белгиланган.

"Фермер хўжалиги тўғрисида"ги Қонуннинг ушбу моддаси ва Солиқ кодексининг 102-моддасига кўра, фермер хўжалиги давлат рўйхатига олинган пайтдан бошлаб икки йил мобайнида ер участкасидан фойдаланганлик учун ҳақ тўлашдан озод этилиши белгиланган. Ушбу меъёр матнидан кўриниб турибдики, фермер хўжалиги ер участкасини ўз эгалигига олгач, ундан фойдаланмасдан туриб, унга нисбатан ушбу имтиёзли даврни ҳисоблаб бўлмайди.

Вилоят адлия бошқармаси томонидан "Курбонбобо-98" фермер хўжалиги манфаатини кўзлаб ер солиғи бўйича имтиёзли даврни 2002 йил 11 июнда ер участкасига бўлган ҳуқуқ давлат рўйхатига олиниб, бу ҳақда 023616-сонли гувоҳнома берилган вақтдан бошлаб белгилаш тўғрисида даъво аризаси киритилди.

Ушбу даъво аризаси 2002 йилнинг 10 декабрида вилоят хўжалик судида кўрилиб, тўлиқ қаноатлантирилди ва фермер хўжалигининг ер солиғи бўйича имтиёзли даври 2001 йилнинг 11 июнидан 2003 йил 11 июнгача деб белгиланди. Ҳақ қарор топди.

Шерали ТОШЕВ,
Навоий вилоят адлия бошқармаси бош маслаҳатчиси.

Элликқалъа туманидаги "Элтекс" тўқув фабрикаси республикамиздаги йирик корхоналардан бири саналади. Бу ерда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар нафақат ички бозорда, балки хорижда ҳам сифатлилиги билан алоҳида ажралиб туради.
СУРАТДА: тўқувчи Маржон Худойберганова.

А.ЖУМАНИЁЗОВ олган сурат.

ЕТТИ ИҚЛИМДАН БИР ШИНГИЛ

БУШ: ЎЗИМИЗ ҲАМ УДДАЛАЙ ОЛАМИЗ

Оқ уйнинг шарқий меҳмонхонасида матбуот анжумани ўтказган АҚШ президенти Жорж Буш инспекторларга қўшимча вақт берилмаслиги лозимлигини айтди.

Унинг фикрича, Ироқ президенти Саддам Ҳусайн вақтдан, имкониятдан фойдаланмаяпти. Шунингдек, жараён Саддам Ҳусайнни куч ишлатиш йўли билан қуролсизлантиришга бориб етадиган бўлса, Вашингтон Франция, Германия ва бошқа давлатларнинг кўмагисиз ҳам бу ишни уддалай олади. Кеча эса Буш жаноблари Россия президенти Владимир Путин билан айни шу масала бўйича телефон орқали суҳбатлашган.

Ҳозирда эса БМТ Хавфсизлик Кенгаши Ироқ борасидаги икки муҳим ҳужжат: АҚШ, Британия, Испания томонидан таклиф этилган 2-резолюцияни ва Франция, Германия ҳамда Россия ишлаб чиққан меморандумни кўриб чиқмоқда.

ЖАЗОИРДА АВИАҲАЛОКАТ

"Ассошиэйтед-Пресс" агентлигининг хабар беришича, Жазоир жанубидаги Таман – Рассет шаҳри аэропортидан кўтарилган "Боинг-737-200" йўловчи самолёти бортидаги 97 йўловчи ва 6 кишилик экипажнинг барчаси ҳалок бўлган, фақат бир йўловчигина оғир жароҳат билан тирик қолган.

Таман – Рассетдан 2000 километр узоқликдаги мамлакат пойтахти томон парвоз қилишга шайланган самолёт учиш йўлагида ҳаракат бошлаганидаёқ унинг моторларидан бири ёна бошлаган. Ҳалокат туфайли мамлакат бош вазири Али Бенфлис махсус комиссия тузилиши ҳамда фожиа сабаблари ўта синчковлик билан ўрганилиши учун буйруқ берган. Ҳозирда Жазоир аэропортида марҳумларнинг қариндошлари билан психологлар гуруҳи ишламоқда.

ҚЎШИНЛАР ЧЕЧЕНИСТОНДАН ОЛИБ ЧИҚИЛМОҚДА

Шимолий Кавказ минтақасидаги бирлашган қўшинлар қўмондони генерал-лейтенант Сергей Макаровнинг билдиришича, кеча ҳарбий хизматчилар ва техникалардан иборат 2-эшелон Чеченистондан олиб чиқилган.

Вазифасини ўтаб бўлган ортиқча қўшинларни олиб чиқиш 5 март куни бошланган бўлиб, навбатдаги босқичда Ички ишлар вазирлигига қарашли 21-тезкор кўрсатмалар бажарувчи бригада олиб чиқилади. Ундан аввалроқ эса Россия мудофаа вазири Игор Иванов Чеченистонда вақтинчалик муддатга 30-35 минг кишилик контингент қолишини айтган эди. Айни пайтда Конституцион референдум ўтказилиши кутилаётган Чеченистонда 80 мингга яқин Россия аскарлари турибди, дея хабар беради "Новости" ахборот маҳкамаси.

ИККИНЧИ БОСҚИЧ НАТИЖАЛАРИ

Арманистондаги мухолифат кучлар куни кеча бўлиб ўтган президентлик сайловларининг 2-босқичи натижаларидан қониқмаётганликларини билдиришган.

Иккинчи босқичда амалдаги давлат раҳбари Роберт Кочарян 67,5 фоиз, унинг рақиби, мухолифатчилар етакчиси Степан Демирчян 27,7 фоиз овоз тўплаган. Лекин мухолифатчилар наздида, сайлов бюллетенларини ҳисоблаб чиқиш ишларига президент одамлари томонидан ноқонуний аралашиш ҳолатлари бўлган. Бундан ташқари, ЕХҲТ кузатув гуруҳи бошлиғи Питер Айкер ҳам сайловлар халқаро талабларга мос равишда ўтказилмаганлигини билдирган.

ИНТЕРНЕТ тармоғидан олинди.

ЖИҒИЛДОННИ ДЕБ ВИЖДОННИ СОТМАНГ

(Боши 1-бетда)

Қарши шаҳридаги Шоҳбекат улгуржи бозорида фуқаро Н.Қандиев ва бошқалар белгиланган тартибда рўйхатдан ўтмасдан, ўзаро олдиндан тил бириктириб, назорат қилинмайдиган фойда олиш мақсадида Қозоғистон Республикасида ишлаб чиқарилган ярим литр сиғимли 407 шиша 468 минг 50 сўмлик акциз маркасиз "Пщеничная" ароғини сотаётганда сирлари фош этилди.

Қаршида сифат сертификатисиз пинҳона йўллар билан ароқ сотганлар ушланган бўлса, Тошкентда акциз маркасиз тамаки маҳсулотлари билан қонунсиз савдо қилаётганлар қўлга тушди. "Пойтахт Сергели савдо маркази" унитар корхонасида фуқаро Ф.Рустамов ҳеч қандай ҳужжатсиз, акциз маркаси бўлмаган 506 минг 800 сўмлик 9 хилдаги 1820 қути тамаки маҳсулотларини сотиб олаётганда қармоққа илинди. Унга нисбатан Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг тегишли моддалари билан жиноят иши қўзғатилди.

Тошкентдаги "Карвон Сергели авто" ижара мажмуасида ўтказилган текширишда хусусий тадбиркор Ф.Турдиев 2002 йилнинг 15 августида қонунчилик талабларига зид равишда савдо фаолияти юритгани учун маъмурий жавобгарликка тортилган эди. Унга бу чора таъсир қилмаган кўринади. Белгиланган қонун талабларига яна итоат қилмай хорижда ишлаб чиқарилган, умумий нархи 1 миллион 900 минг сўмлик турли хилдаги автомобил мотор мойларини божхона юк ҳужжатларисиз сотувга чиқарган. Унга нисбатан энди кескинроқ чора кўрилди: Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 189-моддаси 3-қисми билан жиноят иши қўзғатилди.

Жиззахнинг Мирзачўл туманида эса бозор маъмурияти ва паттачилар томонидан қонун талаблари бузилаётир. "Деҳқон буюм бозори" акциядорлик жамияти паттачилари кирим ва чиқим ҳисоботи ҳужжатларини тўғри юритмай патта тушимларидан 80 минг сўмини кирим қилмай ўзлаштирганлар. Акциядорларнинг ҳуқуқлари ҳам поймол қилинган. 2000 йил якуни бўйича олинган соф фойдадан акциядорларга дивиденд учун йўналтирилган маблағлар ҳисобидан ҳокимият улушига тўғри келадиган 759,2 минг сўм дивиденд пули ҳозирги кунга қадар тўланмаган. Бу маблағ ҳокимият розилигисиз бозор қурилиши учун ишлатиб юборилган. Мазкур ҳолат бўйича бозор маъмурияти масъул ходимларига нисбатан жиноят иши қўзғатилди.

Назорат-текширув идоралари ва бозорлар раҳбарлари бозор ҳудудларида тегишли рухсатномасиз савдо-воситачилик қилиниши, сифатсиз озиқ-овқат маҳсулотлари сотилишини бартараф этиш юзасидан етарли даражада чора-тадбирлар кўрмаётганлиги натижасида қонунбузилишларга барҳам берилмаган.

Тошкент вилояти Ангрен шаҳридаги "Ангрен деҳқон бозори" акциядорлик жамияти ҳудудида хусусий тадбиркор М.Эгамбердиев 182 минг сўмлик, К.Ефримов 385 минг сўмлик ноозиқ-овқат маҳсулотларини тегишли ҳужжатларсиз савдога қўйган. "Бекобод бозори" акциядорлик жамиятида фуқаро В.Нурматов маҳсулот сифатини тасдиқловчи ва бошқа ҳужжатларсиз 54,3 минг сўмлик, О.Абдураҳимов 192 минг сўмлик, Э.Маҳкамов 67 минг 150 сўмлик, А.Хидиралиев 53 минг 150 сўмлик озиқ-овқат маҳсулотларини сотаётганлиги аниқланди. Бундай қонунбузилишларга Андижон, Навоий, Сурхондарё вилоятлари деҳқон бозорларида ҳам йўл қўйилган.

Кейинги пайтларда айрим иймонини йўқотганлар тарозидан уриб қолиб харидор ҳақига хиёнат қилишдан уялмай қўйишди. Улар стандарт кўригидан ўтмаган тарозилардан фойдаланишаётир. Яна кўплари сифат сертификатисиз маҳсулотлар сотишаётир. Бозор акциядорлик жамиятлари мансабдор шахслари эса бундай қонунбузарликларни ҳар доим ҳам олдини олишга лаёқати етишмаётир, вазифаларини талаблар даражасида бажара олмаётир. Бухоро вилояти Тўқимачилик тумани "Дилкушо" акциядорлик жамияти ҳудудида жойлашган савдо дўконида С.Ҳидоятов чакана савдо қилиш ҳуқуқини берувчи гувоҳномасиз чет элда ишлаб чиқарилган 87 минг сўмлик озиқ-овқат маҳсулотларини сифат ва ишлаб чиқариш сертификатисиз сотаётганлиги аниқланди. Бўка шаҳридаги "Истиклол" бозорида фуқаро Б.Раимқулов тегишли ҳужжатларсиз, сифат даражасини белгиловчи мувофиқлик сертификатисиз, божхона божи тўланганлиги тўғрисидаги ҳужжатларсиз, импорт маҳсулотлари билан савдо қилиш учун белгиланган тартибда давлат органларидан рўйхатдан ўтмаган ҳолда Туркияда ишлаб чиқарилган "Мадонна" гиламларини сотаётганда қўлга тушиб қолди.

Айрим вилоятлардаги бозорларда тозалик ва санитария аҳволига етарли даражада эътибор берилмаётир. Андижон вилоятининг Хўжаобод тумани марказий деҳқон бозорида ўтказилган текширишда қандолат, гуруч, сабзавот маҳсулотлари билан савдо қилаётган Б.Умрибоева, П.Омонбоев, М.Ҳожиматов ва А.Ҳайдаровлар тиббий кўрикдан ўтмай, санитария қоидаларига зид ҳолатда савдо фаолияти билан шуғулланганлиги аниқланиб, бозор маъмуриятига тақдимнома киритилди. Қонунбузарликка йўл қўйган фуқаролар маъмурий жавобгарликка тортилди.

Қўқон шаҳар "Деҳқон бозори" акциядорлик жамиятида ҳам санитария қоидалари бузилган. Нон маҳсулотлари билан савдо қилувчи расталар тозалаб ювилмаган. Мева-сабзавот маҳсулотларини ювиш учун сув билан таъминланмаган. Жамият ходимларининг ўзлари ҳам тиббий кўрикдан ўтмаган.

Бозорлардаги қинғирликлардан бир шингилини баён этдик, холос. Хулоса шуки, қонунбузилишларнинг келиб чиқишига ҳокимликлар томонидан Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2000 йил 12 августдаги "Бозорлар фаолиятини ташкил этишни такомиллаштириш тўғрисида"ги ва бошқа бир қатор қарорларнинг ижросини таъминлаш борасида етарли ишлар амалга оширилмаган.

Ҳукумат қарорларини тўлиқ бажариш ва қонунчиликка сўзсиз итоат этилишини таъминлашда маҳаллий ҳокимиятлар раҳбарлари, бозорлар акциядорлик жамиятлари раислари жавобгар эканини яна бир карра эслатиб қўйиш жоиздир. Зеро, бозорлардаги виждонини осон пул топишнинг нопок йўлида қурбон берувчиларга қарши кескинроқ курашиш энг долзарб вазифадир.

Шерзод ЗУЛФИЕВ,
Республика Бош прокуратураси Умумий назорат бошқармаси катта прокурори, адлия кичик маслаҳатчиси.

ЭЗГУЛИК ВА САДОҚАТ ТИМСОЛИ

Миллатимиз тарихида аёлни асраб-авайлаш, унга меҳрибонлик ва ғамхўрлик кўрсатиш, ҳимоялаш ҳар бир инсон учун ҳамиша шарафли иш, мардлик ва жасорат намунаси бўлиб келган.

Аёлларимизнинг мамлакатимизда янги ҳаёт, янги жамият барпо этишда, буюк келажак бунёдкори ва ҳимоячиси бўлмиш ҳар томонлама соғлому баркамол авлодни тарбиялашда ва шу асосда ҳар бир оила, маҳалла, бутун юртимизда осойишталик, қут-барака ҳукмрон бўлиши йўлида кўрсатаётган хизматларини Ватанимиз юксак қадрлайди.

Ўзбек Миллий академик драма театрида 8 март - Хо[illegible] қизлар куни муносабати билан тантанали байрам [illegible]ири бўлиб ўтди.

[illegible]ни Тошкент шаҳар ҳокими Р.Шоабдураҳмонов очди. [illegible]латимиз раҳбари Ислом Каримовнинг Ўзбекистон [illegible]зларига байрам табригини Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Х.Султонов ўқиб эшиттирди.

[illegible]нада сўзга чиққан Бош вазир ўринбосари, Рес[illegible] хотин-қизлар қўмитаси раиси Д.Ғуломова мам[illegible]з сиёсий ҳаётида, давлат ва жамият бошқаруви[illegible]одиётимизнинг барча тармоқларида, маданият, таълим, соғлиқни сақлаш, спорт каби соҳалар[illegible]имизнинг ўрни ва мавқеи ортиб бораётганини таъкидлади.

Бугунги кунда юртимизда хотин-қизларнинг сиёсий, ижтимоий-иқтисодий соҳаларда фаол иштирок этиши учун барча имкониятлар муҳайё.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Зулфия номидаги Давлат мукофоти билан тақдирлаш тўғрисида»ги қарорига мувофиқ мазкур мукофотга сазовор бўлган иқтидорли қизлар тантанали равишда тақдирланди, уларга совриндорлик ёрлиқлари ва нишонлари топширилди.

Ўзбекистон Қаҳрамони, халқ шоири Абдулла Орипов, Зулфия мукофотининг бу йилги совриндорлари - Фазу Шержанова, Екатерина Аблаева сўзга чиқиб, юртимизда ёшларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, камол топтириш ва истеъдодини намоён этиш учун барча шароитларни яратиб бериш борасида ғамхўрлик қилаётгани учун Юртбошимизга миннатдорлик изҳор этди.

Кеча санъат усталари ва ижрочи ёшларнинг катта байрам дастури билан якунланди.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Раиси Э.Халилов, Бош вазир Ў.Султонов, Президентнинг Давлат маслаҳатчилари, Олий Мажлис Раиси ўринбосарлари, Бош вазир ўринбосарлари иштирок этди.

(ЎзА)

Ўзб
кўмит
№ 006

ЗАМИН СОҲИБЛАРИГА КАМАРБАСТА

(Боши 1-бетда)

Ислоҳотлар кўлами ва масъулияти банк учун ўз фаолиятини маълум маънода сарҳисоб қилиш ва янада ривожлантириш истиқболларини белгилашга сезиларли турткн берди, дейиш мумкин.

Ўтган йилги натижаларга кўз югуртирсак, банк хизматлари тадбиркорлик субъектларига яқинлаштирилганига ишонч ҳосил қиламиз, мижозлар орасида деҳқон ва фермер хўжаликлари сони кескин равишда ошишига эришилган. Жумладан, 2000 йил 1 январ ҳолатига банк томонидан 510 та деҳқон ва фермер хўжаликларига хизмат кўрсатилган бўлса, 2003 йил 1 январ ҳолатига бу кўрсаткич 2,5 мингтани ташкил этмоқда. Бу ҳол жойларда мини-банклар тармоғини кенгайтиришга олиб келди. Жумладан, ўтган уч йил мобайнида республикамизнинг турли минтақаларида 28 та мини-банк очилди.

Банк раҳбарияти бу борадаги ишларни кенгайтириш бўйича жиддий чораларни кўрмоқда. Шу йилнинг биринчи ярим йиллигида ҳам учта мини-банкни ташкил этиш режалаштирилмоқда.

Банк хизматига кичик ва ўрта бизнес субъектларини кўпроқ жалб қилиш, ўз навбатида, банк активларининг бир маромда ошиб боришини таъминлаётир. Шундан келиб чиқсак, банк кредит қўйилмаларининг асосий қисми ҳам ана шу субъектларга ажратилиши табиий ҳолдир.

Ўтган даврда деҳқон ва фермер хўжаликларига жами 1295 миллион сўм кредит маблағлари йўналтирилди. Банкнинг ўз маблағлари ҳисобидан 708,7 миллион сўмлик, бюджетдан ташқари жамғармалар ҳисобидан эса 586,2 миллион сўмлик лойиҳалар молиялаштирилди. Унинг 780,5 миллион сўмини микрокредитлар ва 113 миллион сўмини бошланғич сармояни шакллантиришга ажратилган кредитлар ташкил этади. Бу кредитлар имтиёзли ҳисобланиб, улар фоизлар тўланмайдиган имтиёзли даври, устама фоизларининг пастлиги билан оддий тижорат кредитларидан фарқ қилиши билан бир қатор афзалликларга эга.

Деҳқон ва фермер хўжаликларига ажратилган кредитларнинг қарийб 96 фоизи ёки 1238 миллион сўми бевосита қишлоқ хўжалиги билан боғлиқ лойиҳалар – чорвачилик ва деҳқончиликни ривожлантиришга ажратилган бўлса, қолган 4 фоизи ёки 56,8 миллион сўми уларга хизмат кўрсатувчи соҳага йўналтирилди. Натижада республикамиз бўйича 2,5 мингдан зиёд янги иш ўринлари яратилди.

Тошкент вилоятининг Ўрта Чирчиқ туманида жойлашган "Меллон" фермер хўжалигига 2002 йилнинг апрелида гўшт маҳсулотлари етиштириш учун 40 миллион сўм кредит ажратилган эди. Мазкур маблағлар ҳисобига чорвачилик комплекси қуриб битказилиб, 15 киши иш билан таъминланди, ўтган қисқа давр ичида хўжалик маҳсулот ишлаб чиқариш ва уни сотиш ҳисобидан 9,5 миллион сўм фойда олишга эришди.

Нурота туманида ташкил этилган "Ғавсул Аъзам" фермер хўжалиги қоракўл тери етиштиришни кенгайтириш мақсадида 2001 йилнинг бошида 8 миллион сўм имтиёзли кредит олиб, қарамоғидаги қўйлар бош сонини 1,5 баробарга оширишга эришди. 13 нафар қишлоқ ёшлари иш билан таъминланди. Фермер хўжалиги биринчи йилнинг ўзидаёқ 6 миллион сўмлик маҳсулотни истеъмолчиларга етказиб берди.

Ёки бошқа бир мисол. Бухоро вилоятидаги "Чўпон ота" фермер хўжалигига 2002 йилнинг июн ойида 4 миллион сўм имтиёзли кредит ажратилди. Ишни оқилона ташкил этиш ҳисобига хўжаликда 15,4 миллион сўмлик гўшт, 1,9 миллион сўмлик сут, жами 17,3 миллион сўмлик истеъмол моллари ишлаб чиқарилди. Қўшимча 3 та ишчи ўрни ташкил этилиб, хўжаликда ҳар бир сўм кредит ҳисобига 4,3 сўмлик маҳсулот тайёрланиб сотилди.

Банк қишлоқ тадбиркорларининг лойиҳаларини имтиёзли тартибда молиялаштиришга алоҳида эътибор қаратмоқда. Ушбу мақсадда банк Деҳқон ва фермер хўжаликларини қўллаб-қувватлаш жамғармаси, "Бизнес-фонд", Бандлик жамғармаси билан бош битимлар имзолаган бўлиб, бундай ҳамкорлик ўз ижобий самарасини бермоқда. Масалан, банкнинг Қорақалпоғистон Республикаси филиали томонидан Нукус туманидаги "Жазли" фермер хўжалигига 2001 йил бошида чорвачиликни ривожлантиришга 10 миллион сўмлик узоқ муддатли имтиёзли кредит маблағлари ажратилди. Ўтган икки йилда мазкур хўжалик томонидан 150 миллион сўмдан зиёд маҳсулотлар мамлакатимиз истеъмол бозорига етказиб берилди.

Сирдарё вилоятидаги "Мустафо" фермер хўжалигига ўтган йилнинг баҳорида банкнинг ўз маблағлари ҳисобидан 15,5 миллион сўм миқдорида "Алтай" русумидаги трактор сотиб олиш учун имтиёзли кредит ажратилди. Олинган техникадан самарали фойдаланган фермер томонидан 8 ой давомида вилоятдаги бошқа деҳқон ва фермер хўжаликларига 10,6 миллион сўмлик хизмат кўрсатилди.

Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлаш асосида экспортбоп ва импорт ўрнини босувчи истеъмол моллари ишлаб чиқариш корхоналарини кредит маблағлари билан таъминлаш банк инвестицион сиёсатининг муҳим бўғинларидан биридир.Бир мисол: Наманган вилоятидаги "Олтин водий" фермер хўжалигига 2001 йили 15 миллион сўм миқдорида кредит ажратилган эди. Кредит ресурсларидан самарали фойдаланилгани боис хўжаликдаги қорамолларнинг сони бугунги кунда беш баробар кўпайишига эришилди. Ана шу давр ичида хўжаликнинг низом жамғармаси 3,5 марта ошиб, 34,9 миллион сўмга етди. Қисқа муддатларда пишлоқ ишлаб чиқариш цехи ишга туширилди, сут маҳсулотларини "Nestle" қўшма корхонасига топшириш йўлга қўйилди. Хўжаликда ишлаб чиқариладиган маҳсулотнинг йиллик ҳажми 21,3 миллион сўмни ташкил этди.

Таъкидлаш зарурки, иқтисодий ислоҳотлар жараёнида қишлоқ хўжалиги соҳасида фаолият юритаётган барча корхоналар ҳам ўз ўрнини топишга ва барқарор ривожланишга эришолмай банкротликка дучор бўлмоқда. Ана шундай корхоналарни қайта тиклаш, уларга янги умр бахш этишга банк ходимлари алоҳида эътибор бермоқда. Хусусан, Қашқадарё вилоятидаги "Чилонзор" корхонаси ўтган йил бошида банкротликка юз тутган, 400 минг бош парранда боқишга мўлжалланган "Қарши парранда" корхонасининг ишлаб чиқариш ва асосий воситаларини харид қилиб, банкка мазкур корхонани тиклашга кредит сўраб мурожаат қилган эди. Бугунги кунга келиб, лойиҳанинг 92,8 миллион сўмлик қисми молиялаштирилди, корхонада 40 дан ортиқ ишчи ўрни яратилди ва маҳсулот ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

Банкнинг 2003 йилга мўлжалланган кредит сиёсатида маҳаллий хомашёни қайта ишлаб, экспортбоп ва импорт ўрнини босувчи маҳсулотлар ишлаб чиқаришни ривожлантириш, қишлоқда хизмат кўрсатиш соҳаси, деҳқон ва фермер хўжаликларини молиявий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш асосий ўрин тутган. Мини-банклар тармоғини кенгайтириш билан бир қаторда банк амалиётида лизинг операцияларини йўлга қўйиш режалаштирилган.

Қишлоқ хўжалигининг тараққиёти, ернинг чинакам эгалари саналган деҳқон ва фермер хўжаликларининг дадил оёққа туришлари учун кенг кўламда ёрдам бериш "Замин" банки мавқеини оширувчи ва унинг мамлакатимиз молия бозоридаги ўрнини мустаҳкамловчи омил бўлиб қолади.

(Ўз мухбиримиз).

Деҳқон ва фермер хўжаликлари соҳиблари, Сизлар учун!

ПУРКАГИЧЛАР КЕРАКМИ, МАРҲАМАТ!

Боғлар, сабзавот пайкаллари, узумзорлар, иссиқхоналар ва шахсий ҳовли-жойлардаги дов-дарахтлар ҳосилини турли зараркунанда ва ҳашаротлардан ишончли ҳимоя қилмоқчи бўлсангиз, енгил ва қулай қилиб ишлаб чиқарилган пуркагичлардан фойдаланинг. "Ўзқишлоқхўжаликмашхолдинг" компанияси таркибидаги "Агрихим" Ўзбекистон-Италия қўшма корхонасида тайёрланаётган бундай пуркагичлар "Ўздавстандарт" томонидан сертификатлаб берилган ва улардан беш йилдан бери муваффақиятли фойдаланиб келиняпти.

Манзил: Тошкент ш, С.Машҳадий кўчаси, 210-уй. Мўлжал шампань винолари заводи. Автобуслар: 16, 21, 30. Тел: (99871) 169-35-46, 169-49-33. Факс: 169-49-44.

"ОҲАНГАРОНДОН" ОЧИҚ АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТИ АКЦИЯДОРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

2003 йил 10 апрел соат 8.00 да корхонанинг мажлислар залида "Оҳангарондон" ОАЖ акциядорларининг йиллик умумий йиғилиши ўтказилади. Акциядорларни рўйхатга олиш соат 7.00 дан бошлаб амалга оширилади.

Манзил: Оҳангарон шаҳри, Унчилар кўчаси, 1-уй.

Умумий мажлисда қатнашиш ҳуқуқига эга бўлган акциядорлар реестри 2003 йил 11 март ҳолати билан ёпилади.

КУН ТАРТИБИ:

1. "Оҳангарондон" очиқ акциядорлик жамияти Кузатув кенгаши ҳисоботи;
2. Кузатув кенгаши аъзоларини қайта сайлаш;
3. Жамият ижро органларининг 2002 йилда олиб борган ишлари, 2002 йил "Бизнес режа"сида белгиланган кўрсаткичларнинг бажарилиши бўйича ҳисоботи ва 2003 йил учун тақдим этилган "Бизнес режа"ни тасдиқлаш;
4. Ижро органи раҳбарини ёллаш тўғрисидаги меҳнат шартномасини 2003 йилга тузиш;
5. Жамият фаолиятига тегишли барча ички меъёрий ҳужжатларга ўзгартириш киритиш тўғрисида (жамият Низоми, акциядорларнинг Умумий йиғилиши, акциядорлик жамиятининг Кузатув кенгаши, Ижро этувчи органи тўғрисидаги ва бошқа меъёрий ҳужжатлар);
6. Жамият тафтиш комиссиясининг 2002 йил якунлари бўйича ҳисоботи;
7. 2002 йил якуни аудиторлик хулосаси ва 2003 йилга жамият аудиторини тасдиқлаш;
8. 2002 йилдаги корхона молиявий фаолиятининг натижалари ва дивиденд миқдорини белгилаш тўғрисида;
9. Жамият ижро органи аъзоларини қайта сайлаш;
10. Жамият тафтиш комиссияси аъзоларини қайта сайлаш;
11. Жамият Кузатув кенгаши аъзоларига рағбатлантириш миқдорини белгилаш.

"ОҲАНГАРОНДОН" ОЧИҚ АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТИНИНГ 2002 ЙИЛГИ БАЛАНСИ

	Кўрсаткичлар номи	Ҳисоб йили бошига	(минг сўм) Ҳисоб даври охирига
	АКТИВ		
1.	Узоқ муддатли активлар	1229066	1911525
2.	Оборот активлари	5308923	5276334
3.	Баланснинг активи бўйича жами	6537989	7187859
	ПАССИВ		
1.	Ўзлик маблағларининг манбалари	3033221	4167896
2.	Мажбуриятлар	3504768	3019963
3.	Баланснинг пассиви бўйича жами	6537989	7187859

Кўрсаткичлар	Ҳисобот даврида	
	даромаллар	харажатлар
Маҳсулот (иш, хизмат) сотишдан тушган тушум	11441389	-
Сотишдан олинган соф тушум 010-020-030-040	9534491	-
Сотилган маҳсулот, иш ва хизматларнинг ишлаб чи қариш таннархи	-	7848303
Сотишдан тушган ялпи молиявий натижа 050-060	1686188	-
Сотиш харажатлари	-	-
Маъмурий харажатлар	-	32856
Асосий фаолиятнинг бошқа жараёнлардан харажатлар	-	668696
Асосий ишлаб чиқариш фаолиятининг молиявий натижаси (фойда ёки зарар)	984636	-
Бошқа олинган дивидендлар	54	-
Молиявий фаолият бўйича бошқа даромад ва харажатлар	-	-
Умумхўжалик фаолиятининг молиявий натижаси	984690	-
Солиқ тўлангунга қадар умумий молиявий натижа	984690	-
Фойда (даромад)дан солиқ	-	360768
Ҳисобот давридаги соф фойда (зарар)	623922	-

Жамият йиллик баланси "Дунё-Аудит" аудиторлик фирмаси томонидан тасдиқланган.

КУЗАТУВ КЕНГАШИ.

ВНИМАНИЮ АКЦИОНЕРОВ ОАО "ЭЛЕКТРКИМЁСАНОАТ"

Собрание акционеров состоится 8 апреля 2003 года 16^{00} в г.Чирчике зале заседаний ОАО "ЭЛЕКТРКИМЁСАНОАТ"

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Отчет Наблюдательного Совета за период работы 2002 года;
2. Перевыборы Наблюдательного Совета;
3. Отчет председателя правления ОАО "Электрокимёсаноат" Сайдахмедова Х.А. об итогах деятельности за 2002 год;
4. Утверждение бизнес-плана на 2003 год;
5. Утверждение бухгалтерского баланса, счета прибылей и убытков за 2002 год;
6. Утверждение распределения прибыли, размера дивидендов и формы его выплаты;
7. О продлении договора найма на 2003 год с Председателем правления Сайдахмедовым Х.А.
8. Утверждение Устава в новой редакции;
9. Утверждение аудитора общества.

Реестр акционеров закривается 6 марта 2003 г. Список акционеров имеющих права участья в общем собрание составлен на 6 марта 2003 г. С информаций акционеры могут ознакомится в правлении ОАО по указенному адресу.

Регистрация акционеров проводится 8 апреля 2003 г. с 15^{00}

Наблюдательный Совет ОАО "Электрокимёсаноат"

"ЧИНОЗДОН" ОЧИҚ АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТИ АКЦИЯДОРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

"ЧинозДон" ОАЖ кузатув кенгаши маълум қиладики, 2003 йил 5 апрел соат 11.00 да "ЧинозДон" ОАЖнинг 2002 йил якуни бўйича акциядорлар умумий йиғилиши ўтказилади.

КУН ТАРТИБИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2003 йил 24 январдаги ПФ-3202-сонли "Ўзбекистон иқтисодиётида хусусий секторнинг улуши ва аҳамиятини тубдан ошириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармонидан келиб чиқадиган асосий вазифалар тўғрисида;
2. Жамият кузатув кенгашининг ҳисоботи;
3. Кузатув кенгаши раиси ва аъзоларини қайта сайлаш;
4. Жамият ижро органининг 2002 йилда олиб борган ишлари, 2002 йил бизнес-режасида белгиланган кўрсаткичларнинг бажарилиши бўйича ҳисоботи ва 2003 йил учун тақдим этилган бизнес-режани тасдиқлаш;
5. Ижро органи раҳбарини ёллаш тўғрисидаги меҳнат шартномаси муддатини 2003 йилга узайтириш ёки қайта сайлаш;
6. Акциядорлик жамиятининг низом жамғармасини 50000 АҚШ долларига эквивалент суммага етказиш ёки бошқа ташкилий-ҳуқуқий шаклга айлантириш тўғрисида;
7. Жамият фаолиятига тегишли барча ички-меъёрий ҳужжатларга ўзгартириш киритиш тўғрисида;
8. Акциядорлик жамияти тафтиш комиссиясининг 2002 йил якунлари бўйича ҳисоботи;
9. 2002 йил якуни бўйича аудиторлик хулосаси ва 2003 йилда жамият аудиторини тасдиқлаш тўғрисида;
10. 2002 йилдаги корхона молиявий фаолиятининг натижалари ва дивидендларнинг миқдори тўғрисида;
11. Акциядорлардан тушган бошқа масалалар.

Манзил: Тошкент вилояти, Чиноз тумани, Янги Чиноз қўрғони, Бўстон кўчаси, 1-уй. "ЧинозДон" ОАЖ биноси.

"ЧинозДон" ОАЖ Кузатув кенгаши.

БАЛАНС ОАО "ЧИНОЗДОН" за 2002 ГОД

НАИМЕНОВАНИЕ	АКТИВ	ПАССИВ
Основные фонды по остаточной стоимости	58004	
Капитальные вложения	68319	
Долгосрочные инвестиции	92501	
Производственные запасы	49235	
Готовая продукция	9718	
Товары для перепродажи	32052	
Денежные средства	282	
Расчеты с покупателями и заказчиками	19206	
Авансовые платежи	488349	
Расчеты с ассоциированными предприятиям	702396	
Прочие дебиторы	-	
Уставный капитал		28562
Добавленный капитал		75494
Резервный капитал		50133
Нераспределенная прибыль		9735
Целевые поступления и фонды		4277
Долгосрочные кредиты		84895
Поставщики		39316
Задолжность по бюджету	3688	1813
Задолжность по оплате труда		2289
Задолжность по соц.страх.		
Задолжность по внебюджетным платежам		2662
Задолжность ассоциированным предприятиям		1224214
Прочие кредиторы		360
ИТОГО	1523750	1523750

СПОРТ ОЛАМИДА

ЖАМОА РЎЙХАТИДА АШУРМАТОВ ЙЎҚ

"Пахтакор" жамоасининг моҳир ҳимоячиси, Ўзбекистон терма жамоаси аъзоси Бахтиёр Ашурматов жорий йилги ўқув-машғулот йиғинларини Россиянинг "Ростсельмаш" таркибида ўтказаётганди.

Куни кеча "Ростсельмаш" клуби раҳбарияти жамоа таркиби рўйхатини эълон қилди. Қизиғи шундаки, рўйхатда Бахтиёрнинг номи эълон қилинмаган. Дарвоқе, ўтган йилги мавсумни "Ростсельмаш" таркибида ўтказган яна бир ҳамюртимиз Сергей Лушан ҳам жорий йилда бошқа жамоа сафида тўп суради.

СУЗИШ МУСОБАҚАСИ

"Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракатининг Собир Раҳимов туман бўлими хайрли ташаббусга қўл урди. Ўсмир қизлар ўртасида жисмоний тарбия ва спортни янада ривожлантириш мақсадида тумандаги барча мактабларнинг 13-14 ёшли қизлари иштирокида сузиш мусобақаси уюштирилди.

"Булоқ" сузиш мавзесида ўтказилган ушбу мусобақада 310-мактаб қизлари жамоаси бошқа рақибларига нисбатан маҳоратлироқ эканликларини исботлашиб, биринчи ўринни эгаллашди. Шунингдек, 191-мактаб қизларига иккинчи, 159-мактаб жамоасига учинчи ўрин насиб этди. Мусобақа якунида ғолиб ва совриндорларга мутасаддиларнинг эсдалик совғалари топширлди.

БОЛАЛАР СПОРТИГА ҲОМИЙЛАР КЎМАГИ

Болалар ва ўсмирлар ўртасида жисмоний тарбия ва спортни оммалаштириш муҳим масала эканлиги ҳеч кимга сир эмас.

Шу боисми, ҳозирда мамлакатимизнинг ҳар бир ҳудудида фаоллар, ҳомийлар бу борада бажарилиши лозим бўлган ишлар юзасидан ўзаро фикрлашиб олмоқдалар. Пойтахт вилоятининг Бўстонлиқ туманида 51 та мактаб, 3 та футбол ўйингоҳи мавжуд бўлса-да, ушбу мактабларнинг бор-йўғи 29 тасидагина спорт зали бор, 39 мактабдаги мавжуд ўйингоҳлар таъмирга муҳтож, талабга жавоб бермайди. Шу боис ҳам яқинда туман фаоллари, болалар спортини ривожлантириш жамғармасининг туман бўлими раҳбарлари иштирокида уюштирилган тадбирда Бўстонликдаги 80 та спорт иншоотларини қайта таъмирлаш зарур эканлиги таъкидланди. Ҳомийлар ташаббуси билан ҳозирча мактабларга зарур миқдордаги спорт кийим-кечаклари ва инвентарлари етказиб бериладиган бўлди. Ушбу вазифани амалга ошириш учун эса ҳомийлар томонидан 12 миллион сўм маблағ ажратилади.

ВИЛОЯТ БОСҚИЧИ НИҲОЯСИГА ЕТДИ

Самарқанд шаҳридаги туризм ва маиший хизмат коллежи спорт мажмуида ўсмирлар ўртасида қўл тўпи бўйича вилоят босқичи беллашувлари бўлиб ўтди.

Ўғил болалар ва қизлар ўртасида уюштирилган ушбу баҳсларда ўғил болалар ўртасида биринчи ўрин Самарқанд туризм ва маиший хизмат коллежи жамоасига, иккинчи ўрин Самарқанд II-педагогика коллежи жамоасига, учинчи ўрин эса Каттақўрғон педагогика коллежи йигитларига насиб этди.

Қизлар ўртасида кечган муросасиз беллашувларда эса барча рақибларини мағлубиятга учрата олган Самарқанд темирйўл транспорти коллежи жамоаси вилоят ғолиблигига сазовор бўлди. Самарқанд II-педагогика коллежи ҳамда Каттақўрғон педагогика коллежи жамоалари иккинчи, учинчи ўринлар билан кифояланишди.

ЁШ ОҒИР АТЛЕТИКАЧИЛАР БЕЛЛАШУВИ

Самарқанд вилоятининг "Темирйўлчи" ("Локоматив") спорт мажмуасида ўрта махсус касб-ҳунар таълими тизими ўқувчилари ўртасида ташкиллаштирилган "Баркамол авлод" спорт ўйинлари вилоят босқичининг оғир атлетика мусобақалари ўтказилди.

Унда ўз ҳудудларида ғолибликни қўлга киритган 8 та жамоа штангани силтаб ва даст кўтариш бўйича ўзаро куч синашди. Саккиз вазн тоифасида давом этган ушбу баҳсларда А.Маматқулов (51 килограмм), А.Маликов (56 килограмм), Д.Амриддинов (62 килограмм), Ф.Маматқулов (69 килограмм), Х.Вафоев (77 килограмм), А.Худойқулов (85 килограмм), Ш.Ҳасанов (94 килограмм), И.Нормуродов (91 килограмм)-лар биринчи ўринни қўлга киритиб, "Баркамол авлод" спорт ўйинларининг республика босқичида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритишди.

ЛЬЮИС ТАЙСОНСИЗ ҲАМ РИНГДАН КЕТИШИ МУМКИН

Англиялик оғир вазнли профессионал боксчи Леннокс Льюис яқин вақт ичида катта рингни тарк этиши мумкин.

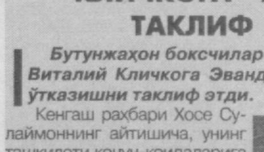

WBC ва IBF йўналишлари бўйича жаҳон чемпиони саналган 37 ёшли Льюис BBC компаниясига берган интервьюсида бу борада бир қарорга келиши мумкинлигини айтган. Унинг нияти профессионал рингда ҳеч қачон кузатилмаган кучли боксчи сифатида тарихда қолишдир. "Тайсонни мен билан такрорий жанг ўтказишига мажбур қилмайман. Чунки бу кўпроқ унга боғлиқ. Устига-устак, Майк ҳали мен билан учрашишга тайёр эмаслигини билдирган", деди англиялик боксчи.

КЛИЧКОГА ХОЛИФИЛЬД ТАКЛИФ ЭТИЛДИ

Бутунжаҳон боксчилар кенгаши (WBC) украиналик Виталий Кличкога Эвандер Холифильд билан жанг ўтказишни таклиф этди.

Кенгаш раҳбари Хосе Сулаймоннинг айтишича, унинг ташкилоти қонун-қоидаларига кўра, рейтинг бўйича биринчи ўринда турган Кличко билан чемпионлик учун расмий талабгор ўртасида фарқ бўлади. Кличко эса расмий талабгор сифатида эълон қилинмаган.

Лекин, шу ўринда бир савол туғилади. Нима учун Кличко Льюис билан учрашиш йўлида рейтинг бўйича 2-ўринда турган Хассим Раҳмон билан эмас, 3-ўриндаги Холифильд билан жанг ўтказиши керак? Кузатувчиларнинг фикрича, кенгашнинг бундай қарорини Льюисни кучли рақиблардан тўсиб қолишдир, дея баҳолаш мумкин. Эслатиб ўтамиз, Льюис апрел ойида Кличко билан жанг ўтказишдан бош тортиб, Тайсон билан учрашиш нияти борлиги маълум бўлгандан сўнг, Виталий WBC ўз қонун-қоидаларига амал қилмаяпти, дея ушбу ташкилотни судга берган эди.

Имомали УЛФАТОВ тайёрлади.

Тошкент шаҳар Собир Раҳимов тумани ҳокимлиги томонидан 2001 йил 5 январдаги 7-қарорга асосан Шамсиева Дилфуза Тошпўлатовна номига берилган хусусий тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланишга рухсат этувчи № 515737 рақамли гувоҳнома йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Тошкент шаҳар Шайхонтоҳур тумани давлат солиқ инспекцияси томонидан 2002 йил 31 июлда Сыдыкова Миясcар Муминовна номига берилган № 747 рақамли патент йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Қашқадарё вилояти Қарши шаҳридаги 11-ўрта мактаб томонидан 1994 йили Пардаев Уткир Булакович номига берилган А – 560309 рақамли аттестат йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

"Ўзпаррандасаноат" уюшмаси жамоаси уюшма ветеринария бошқармаси бошлиғи А.Содиковга онаси **ИНОБАТ АЯ**нинг вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

СИЗГА БАХТДАН ТАХТ ТИЛАЙМИЗ!

ДУНЁНИНГ ИШЛАРИ

ҚИССА

Ўткир ХОШИМОВ,
Ўзбекистон халқ ёзувчиси.

(Боши ўтган сонларда)

-Ўша бола кейин онасини хафа қилмабдими?

-Йўқ, ҳечам хафа қилмабди. – Ойим узоқ жимиб қолади, кейин секин давом этади. – Кўрдингми, одам энг аввало ўзининг яқинларини яхши кўриши керак. Дунёда яхши одамлар кўп. Жудаям кўп. Аммо сен адангни, опангни, акаларингни яхши кўрмасанг...

-Сизниям, - дейман унинг гапини бўлиб.

-Мениям... – дейди онам кулиб. – Мениям яхши кўрмасанг, дунёда ҳеч кимни яхши кўролмайдиган бўлиб қоласан.

-Уйимизниям, - дейман маҳмадоналик қилиб.

Ойимни жаҳли чиқмайди.

-Уйимизниям, - дейди маъқуллаб. - Ўз уйимизни яхши кўрмасанг, юз қаватли уйларниям яхши кўролмайсан.

-Энди чакка ўтмайдими, ойи?

-Томданми? Аданг тузатиб тушдилар-ку. Энди ўтмайди.

Сукунат чўкади. Хаёл сураман. Юз қаватли уй қанақа бўлишини ўйлайману сира кўз ўнгимга келтиролмайман.

-Ойи, - дейман секин. – Тошкентда юз қаватли уй борми?

-Йўқ.

-Москвада-чи?

-Бор бўлса керак.

-Москва энг катта шаҳарми?

-Энг катта шаҳар.

-Ундан каттаси йўқми?

-Бўлса бордир. Сен ўша шаҳарларни яхши кўриш учун Тошкентни яхши кўришинг керак. Тошкентни яхши кўриш учун ўзимизнинг Дўмбирободни яхши кўргин, хўпми.

-Хўп. Нега?

-Катта бўлганингда тушунасан, - ойим пешонамни силайди. Негадир хўрсинади.

Бутунлай уйқум ўчиб кетади.

-Ойи, - дейман яна. – Дарё каттами, денгизми?

-Денгиз.

-Дарё-чи?

-Уям катта.

-Ўзимизнинг Қонқусдан ҳам каттами?

-Катта.

-Хўжа айтадики, Чирчиқда дарё бормиш...

Ойим кулади.

-Энди ухла, болам.

Уйқу қаёкда? Нуқул дарёларни ўйлайман.

-Ёзда-чи, - дейман эсимга тушиб. – Вали Қонқусда оқиб кетай деган. Акам олиб чиққан!

-Бири бир, - дейди ойим ўйчан оҳангда. – Қонқусниям яхши кўргин.

-Нега?

-Нега деганда, Қонкус ўзимизнинг анҳор. Ундан ўзимиз сув ичамиз.

-Ўшанақа қилсам, бошқа дарёларниям яхши кўриб қоламан-а?

Ойим тағин кулади.

-Албатта.

-Кучугимниям яхши кўрай-а?

-Яхши кўргин, ўғлим.

-Ойи, Адҳам жинни-а?

-Нега?

-Кеча-чи, мушукни муз билан урди.

Мушук чўлоқ бўлиб қолди.

-Жониворларга озор бериб бўлмайди, болам. Бўлди, энди ухлаймиз.

-Хўп... Катта бўлсам, ка-а-атта шаҳарларга бораманми?

-Борасан, ўғлим, борасан, - ойим секин-секин мудраб кетади.

Нимқоронғи шифтга тикилиб ётганча хаёл сураман. Гоҳ катта шаҳарларга бориб қоламан, гоҳ дарёларда сузаман. Бешик ғичирлайди. Укам йиғлай бошлайди. Ойим дарров уйғонади. Бешикни оҳиста тебратиб, алла айтади. Ойим укамга алла айтади-ю, оҳангига мен ухлаб қоламан...

Ҳақиқат ҳавога ўхшайди. Нафас олиб турасизу, ўзини кўрмайсиз. Ўйлаб қарасам, ойим гўдаклигимда қайта-қайта айтиб берган мана шу икки афсона ҳаётдек оддий, ҳаётдек чуқур ҳақиқат экан.

ГИЛАМ ПАЙПОҚ

Ҳар йили дам олишга борганимда онамга гилам пайпоқ олиб келаман. Кавказ томонда кўп бўлади. Жуба дейишади, жураби дейишади. Ойим худди ноёб нарсага эга бўлгандек, узундан-узоқ дуо қилади. Шундоқ меҳрибон ўғли борлигини айтиб қўшниларга мақтанади. Унинг оёғи касал. Салқин тушиши билан шишиб кетади, оғрийди.

Қуни-қўшнилар аҳвол сўраса, уларниям, ўзиниям юпатади.

-Ҳа, энди кексалик-да, ўргилай.

Лекин онамнинг оёқ оғриғи фақат кексаликдан эмас. Буни бошқалар билмаса ҳам, мен биламан. Яхши биламан.

Болалигимда кўп касал бўлардим: қизамиқ, кўкйўтал, безгак... Шунинг учун ошхонадаги михда кўк қарғанинг патидан тортиб, гултожихўрозгача илиғлик турарди... Айниқса, томоқ оғриғи ёмон қийнайди. Оёғим захга тегиши билан томоғим оғришга тушади. Оёқ билан томоқнинг нима алоқаси борлигини ҳалиям тушунолмайман.

Ўшанда неча ёшлигим эсимда йўқ. Бирок жуда кичкина эдим. Бир куни акаларим билан яхмалак ўйнаб терлаб кетдим. Терлаб туриб муз едим. Кечқурун иситма кўтарилди. Кув-кув йўталаман. Ойим томоғимни аччиқтош билан чайиб кўрди, бўлмади, туршак қайнатиб сувини ичирди, бўлмади... Охири томоғим хиппа бўғилиб қолди. Оғриқни сезмайману нафас олишга қийналаман. Ҳушимдан кета бошлаганимни эс-эс биламан. Қулоғим остида онамнинг чирқиллаб йиғлагани, ҳадеб бир гапни қайтараётгани эшитилади:

— Вой, энди нима қиламан! Вой, болам ўлиб қолади!

Кейин мени шоша-пиша кўрпачага ўради. Бир маҳал онамнинг қўлида кетаётганим эсимда бор. Гупиллатиб қор ёғаётганини ҳис этиб турардиму, бирок юзимга қор тушмас эди. Онамнинг иссиқ нафаси урилиб турар, у сирғаниб-сирғаниб борар, оғир ҳансирар эди.

Хира чироқ милтираб турган аллақандай уйга кирдик. Кўз ўнгим яна қоронғилашиб кетди. Ойим ҳамон чирқиллайди.

— Ўлиб қолади! Болагинам ўлиб қолади!

— Ваҳима қилманг, пошша, дардни берган Худо, давосиниям беради.

Бу ҳожи бувининг овози эканини ғира-шира идрок этдим.

Ҳожи буви бошимни тиззасига қўйиб чалқанча қилиб ётқизди. Дока ўралган бармоғини оғзимга тиқди. Кўнглим ағдарилиб, типирчилаганча йиғлар, аммо ҳожи бувининг қўлидан чиқиб кетолмасдим. У томоғимга нимадир қилди. Дод солиб қўлини тишлаб олдим. Қизиқ, бирпасдан кейин аҳволим енгиллашди. Кўзимни очсам, ҳожи буви жилмайиб турибди.

— Нега тишлайсан, кучуквой? — деди бошимни силаб.

Кейин тепамга ойим энгашди. У ҳамон ҳансирар, сочлари тўзғиб кетган, юзи жиққа ҳўл эди.

Бирпасдан кейин қаддимни ростлаб, танчага оёғимни тиқиб ўтирдим. Ҳожи буви аллақандай тахир суюқлик ичирди. Кейин ойимга қаради-ю, бирдан хитоб қилди.

— Вой пошша-а-а! Нима қилиб қўйдингиз, тамом бўпсиз-ку!

Ойим талмовсираб, гоҳ менга, гоҳ ҳожи бувига қарар эди.

— Оёғингиздан айрилибсиз-ку! — деди ҳожи буви бошини чайқаб. — Шу аҳволда қандоқ келдингиз?

Кавшандозда турган ойимнинг калишини энди кўрдим. Калишнинг ичи қорга тўла эди.

— Сарпойчан келавердингизми?! — деди ҳожи буви ҳамон ўша ваҳимали оҳангда. — Энди нима қиласиз? Қарғанинг миясини чақиб сурмасангиз, чўлоқ бўлиб қоласиз.

Ойим танчадан оёғини чиқарди. Иккала оёғи қип-қизил гушт бўлиб кетган эди.

— Совуқ егани йўқ, — деди секин. — Қайтага исиб кетди. Қорда ўзи исиб кетаркан.

Ҳожи буви унинг оёғини уқалаб кўрди.

— Сезяпсизми?

— Нимани? — деди ойим оёғига эмас, менга қараб.

— Қўлимни сезяпсизми?

Ойим индамай бош чайқади-да, пиқиллаб йиғлаб юборди.

...Эртасига у ётиб қолди. Узоқ ётди. Дадам бир жойдан қарға отиб келди. Ҳожи буви қўлидан келганча дори-дормон қилди... Кейин ойим тузалди. Бирок салқин тушиши билан оёқлари шишиб, азоб берадиган бўлиб қолди...

Ҳар йили дам олишга борганимда онамга гилам пайпоқ олиб келардим. У худди ноёб нарсага эга бўлгандек, узоқ дуо қилади, бирпасда ҳамма қўшниларга кўз-кўз қилиб чиқади, шундоқ «меҳрибон» ўғли борлигини айтиб мақтанади. Шунда қор гупиллаб ёғиб турган мудҳиш кеча, онамнинг қип-қизил гўштга айланиб кетган оёқлари кўз ўнгимга келади-ю, индамай чиқиб кетаман.

(Давоми кейинги сонларда)

"Пахта Банк"нинг Янгиариқ туман бўлими кўп сонли мижозлари бўлим ҳисобчиси Саломат Қурбонова кўрсатаётган хизмати ва хушмуомалалигидан мамнундирлар. Банк фаолиятини яхшилаш, ёш мутахассислар тажрибаларини оширишда унинг хизмати каттадир.

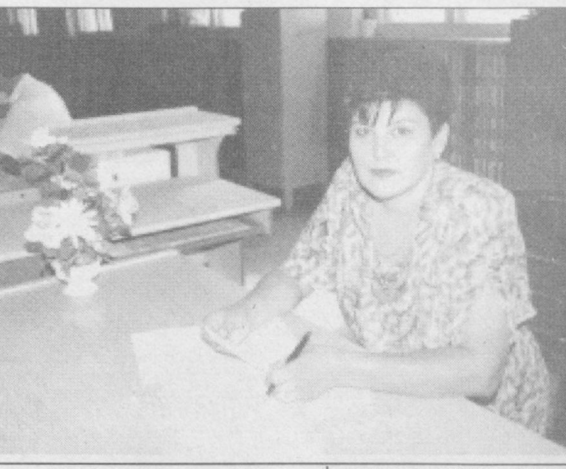

СУРАТДА: Саломат Қурбонова иш устида.

Ш.ОЛЛАНАЗАРОВ олган сурат.

Ойдин ҲОЖИЕВА,
Ўзбекистон халқ шоири

ОНА ДУОСИ

Ўғлонни ҳарбийга кузатаётиб...

Одам Ато ҳимматидан сўрадим,
Сени жоним пардасига ўрадим.
Тўлпичадай йўлга кирдинг сен қачон, -
Камзулчангга жийда-бодом қурадим.
Қизил гулдай тарзи бўлсин йигитнинг,
Билаклари гурзи бўлсин йигитнинг.
Қаторинда нори бўлган халқ ўлмас.
Юрт қўриқлаш фарзи бўлсин йигитнинг.
Ол бўлсин-а, ол бўлсин-а, ол бўлсин,
От танласанг – офтоб нури ёл бўлсин.
Тангрим сени паноҳинда асрасин,
Пешонангда борса-келар фол бўлсин.
Бошимдаги олмос жиғам, омон кел.
Белимдаги кумуш тўғам, омон кел.
Келгунингча қанча тойлар от бўлар,
Бўйларингга жон садағам, омон кел.
Суқсур болам, сарҳадларда сергак тур,
Чорлоқ болам, денгизларда чаппар ур.
Каклик болам, тоғликларда сайрон юр,
Кийик болам, қумликларда равон юр.
Тўқайларда арслон каби ариллаб,
Даралардa бўрон бўлгил гуриллаб.
Қуйруғига сир айтмайди қулонлар,
Қоплон бўлгин, ёвинг қочсин зириллаб.
Сен оҳ десанг, қирқта жоним чиққудай,
Тоғларимни қора ғурбат йиққудай.
Товонингга тикан кирса баногоҳ,
Менга тегар замбаракнинг ўқидай.
Момо Ҳаво ҳимматидан сўрайман,
Сени жоним пардасига ўрайман.
Аркдай бўлиб, остонангдан кириб кел,
Яратгандан ҳар кун шуни сўрайман.
Мен дуогўй йўлларингга қарайман...

Юз туман нопок эрдин яхширок
Пок хотинлар оёғининг изи.

Алишер НАВОИЙ

Кўча севгиси уйни барбод этар,
Уйингни хотин меҳри обод этар.

Шайх САЪДИЙ

Оқила, тадбиркор, бўлса гар аёл,
Қўлидаги игнаси найзаю ўқ мисол.

ДЕҲЛАВИЙ

ДОНИШМАНДЛАР АЁЛЛАР ҲАҚИДА

Аёл фидойиликни тушунибгина қолмай, ўзини фидо қилишни ҳам билади.

И.ТУРГЕНЕВ

Қиз боланинг жамики бойлиги – унинг номуси, бу бойлик ҳар қандай меросдан ҳам қимматлидир.

В.ШЕКСПИР

Аёл эркак зотининг буюк мураббийсидир.

Ф.ФРАНС

Аёлларга хос ўлмас назокат яхши эркакларга ҳамиша қанот бағишлаб келган.

Р.РОЛЛАН

Бизнинг хотинларга ҳаё - фазилат,
Вафо - ҳунаридир, меҳнат – одати.

Ғафур ҒУЛОМ

Фарзанд гулдир, она бир бўстон,
Шунинг билан олам гулистон.

Ҳамид ОЛИМЖОН

Цивилизация тарихи аёл ўзининг нимага қодир эканлигини сезгандан кейин бошланади. Унгача одамлар ёввойи табиатнинг бежилов истакларига банди яшаганлар.

* * *

Аёл бўлиб туғилиш илоҳий ҳукм, аммо, аёллик мудом шахсий қисматдир.

* * *

Юбилей арафасида икки марта Нобель мукофоти совриндори Мария Кюридан сўрашибди:

-Нима совға қилишларини сўрайсиз?

-Изланишларимни давом эттириш учун бир грамм радий. Ўзимда уни сотиб олишга пул йўқ.

Шундай буюк олиманинг ҳатто никоҳ кўйлаги ҳам бўлмаганини ҳозирги ёшлар билармикан...

Тўпловчи: Ҳ.ТОШХЎЖАЕВ

ОДАТИ – САДОҚАТ, ҲАЁСИ – ЗИЙНАТ

(Боши 1-бетда)

Вақтдан ютиш мақсадида арабларга турли совғалар инъом этади. Лекин, Убайдуллоҳ ибн Зиёд ўз нафсини тия олмайди. Унинг ўрнига келган Саййид ибн Усмон ҳам Бухоро ва Самарқандда талончилик юришларини авж олдириб юборгач, Бухорхудот ва Самарқанд Ихшиди (ҳокими) арабларга қарши умумхалқ қўзғолонини бошлайди. Араблар катта талофат кўрадилар.

Ватанимизнинг Биринчи жаҳон уруши даври тарихини варақлар эканмиз, унда оналаримизнинг чор мустамлакачиларини ўзбек йигитларини фронт ортидаги машаққатли оғир жисмоний ишларни бажариш учун мардикорликка мажбуран чақириб, уларни ҳар қандай инсоний ҳуқуқларини поймол этиб, Россиянинг қаттиқ совуқ қиш шароитида оғир ишларни бажаришга сафарбар этган чоғларида оналаримизнинг кўкракларини қалқон этиб чиққанларини кўрамиз.

Умуман, 1915-1916 йилларда қаҳатчилик сабабли Ўзбекистоннинг деярли ҳамма шаҳарларида аҳоли жунбушга келган эди. Тошкентда эса "Аёллар бунти" ("бабьи бунты") деб аталмиш исён кўтарилди. Маҳаллий ҳукумат уларни тарқатиб юбориш учун қуролланган полицияни чақиришга мажбур бўлди. Чор ҳукумати маъмуриятининг ибораси билан айтганда, Тошкентда "Бошқариш тартибига қарши жиноятлар" авжига чиқди.

1916 йилда Ўзбекистон халқларининг мардикорликка қарши оммавий қўзғолонлари бошланди. Жумладан, 11 июлдаги Тошкент аҳли Олмазор даҳасидаги пристав Мочалов бошчилигидаги полициячилар маҳкамасига бостириб кириб, мардикорликка боришдан бош тортаётган фуқароларни таъқиб этишни тўхтатишларини талаб қилдилар. Қўзғолоннинг кенг авж олишини кўрган Мочалов подполковник Савицкий қўмондонлигидаги прапорщиклар ротасини ёрдамга чақирди. Савицкий бошлиқ ротанинг келиши қўзғолончиларни қўрқитмади. Шунда қўзғолончилар "фарзандларимизни мардикорликка юборгандан кўра, ўлганимиз афзал!", деган қийқиришлар остида Россияга мардикорликка юбориш учун фамилиялари ёзилган маҳаллий йигитларнинг рўйхатларини йиртиб ташлаб, полиция биносига бостириб кирдилар. Бошқарма биноси деразалари тошбўрон қилинди. Буни кўрган пристав Мочалов халққа қарата ўт очиш тўғрисида буйруқ берди. Бундан ғазабланган Рўзвонбиби Аҳмаджонова юзидаги чачвонини олиб ташлаб: "Нега ёшларни ўлдиряпсизлар? Келинг, мени ўлдиринглар, аммо фарзандларимизни сизларга бермаймиз!", деб қичқирди.

Бу ҳолдан ваҳшийлашган Олмазор даҳаси приставй Мочалов мард она – Рўзвонбибини ўз қўли билан отиб ташлади. 1916 йил 19 июлда бўлган ана шундай воқеалар Қорақалпоғистон ҳудудида Авез Тўти Оразбейганова, Чимбойда Салима мулла Шалимова, Гулзода Тангриберганова, Ойгул Мембетова ва бошқа кўпгина оналаримиз эркаклар билан бир қаторда оламдан ўтиб кетдилар.

Иккинчи жаҳон уруши ҳам жаҳон хотин-қизлари ҳаётидан, жумладан, гарчи фронтдан йироқда бўлса-да, Ўзбекистонимизда истиқомат қиладиган хотин-қизлар ҳаётида катта меҳнат жасоратларини кўрсатишларини тақозо этди.

Саноат ишлаб чиқаришига хотин-қизлар айниқса фаол жалб қилинди. Агар 1940 йилда саноатда ишловчилар орасидаги хотин-қизлар салмоғи 34,0 фоизни ташкил этган бўлса, 1942 йилга келиб бу кўрсаткич ўсиб, 63,5 фоизга етди.

Ҳарбий завод ишчиси М.Алиева, "Тоштрам" вагон таъминлаш заводининг темир рандаловчиси Пушкарева икки станокда ишлаб, 1941 йилнинг июл кунларида ишлаб чиқариш топшириғини 350-470 фоиздан адо эта бошладилар.

Тошкент вилояти Паркент тумани Навдак қишлоғидаги Йўлдош Охунбобоев номли жамоа хўжалигида истиқомат қилган, 4 фарзандлари: Олимхўжа, Турсунхўжа, Султонхўжа ва 17 ёшида фронтга кўнгилли бўлиб жўнаб кетган Зикриёхўжаларнинг оналари Ойтўрахон ойи Шорустам қози қизлари турмуш ўртоқлари Тошпўлат Эшонхўжаев ва келинлари Адолатхон ва Мукаррамхонлар билан 4 қути ипак қурти боқиб, ҳар бир қутидан 105 килограммдан пилла олишга муваффақ бўлганлар.

Ўзбекистонлик аёллар нафақат фронт орқасида, балки урушнинг энг алангали майдонларида ҳам тарихда мисли кўрилмаган из қолдирдилар. Масалан, Москва учун олиб борилган жангларда ўзбек халқининг жасур қизларидан 28 фашистни ер тишлатган Зебихон Ғаниева ҳам бор эди. У мардлиги ва жасорати учун Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди. "Сталинград жанги"да алоқачи жангчи қиз Низомий номидаги Тошкент Давлат Педагогика институти тарих факультетининг 3-курсидан фронтга кўнгилликлар қаторидан кетган, собиқ талаба Елена Стемпковская қаҳрамонларча ҳалок бўлиб, ўлимидан сўнг унга Қаҳрамонлик унвони берилди.

Ўзбек халқининг азалий орзуси – мустақилликка эришгач, аёлларимизнинг ҳар жабҳадаги парвозлари учун катта имкониятлар яратилиб берилди. Бугунги кунда бепоён Ватанимизнинг ҳамма гўшаларида тадбиркор аёл, фермер аёл, илм-фан, касб-ҳунар асосларини қунт билан эгаллаб келаётган умумтаълим мактаблари, академик лицей, касб-ҳунар билим юртлари, олий ўқув юртлари бағрида минглаб хотин-қизларимиз ватанимиз равнақи йўлида миллий истиқлолимиз инъом этган туҳфалардан шукроналик билан баҳраманд бўлмоқдалар.

Мустақил Ўзбекистон оналарининг пешонасини ҳар тонг ҳурлик еллари силайди. Бу еллар асло тинмасин.

Турғун ТОШПЎЛАТОВ,
шарқшунос.

УНИНГ МАНФААТИ ҚОНУН ҲИМОЯСИДА

Жамиятда аёллар ҳуқуқлари ва эркинликларини таъминлашда чора-тадбирлар кучайтирилаётганига қарамай, ҳамон бу борада жиддий муаммоларга дуч келиняпти.

Аёлларга жабр-зулм ўтказиш ҳолатлари, вояга етмаган қизларнинг турмушга узатилиши, катта оилаларда келинларнинг тенг ҳуқуқсизлиги, никоҳга киргандан сўнг ўқишни давом эттириш, меҳнат фаолияти билан шуғулланиш ва бошқа масалаларнинг аёлга боғлиқ эмаслиги шулар жумласидандир.

Суд амалиёти шуни кўрсатадики, аёлларнинг хўрланишига олиб келадиган эрта никоҳдан ўтиш, қиз ўғирлаш, зўрлаб эрга бериш ва хотин устига хотин олиш ҳолатларига ҳамон дуч келинмоқда.

Масалан, Олот туманининг чекка бир қишлоғида истиқомат қилувчи Умеда исмли қизни Аҳмед исмли йигит ўзининг икки ўртоғи билан унга уйланиш ниятида мажбурий равишда машинага босиб олиб қочади. Ваҳоланки, никоҳ томонларнинг ихтиёрий розилиги ва тенг ҳуқуқлиликка асосланади. Натижада зўрлаб никоҳ тузишга қаратилган ғайриқонуний ҳаракат Аҳмед ва шерикларининг жиноий жавобгарликка тортилиб, жазоланиши билан якунланди.

Ёки Бухоро шаҳар судида айбланувчи Б.Жамоловга нисбатан кўрилаётган жиноят ишини олиб қарайлик. У доимий равишда зўравонлик қилиб келгани учун хотини уйдан бош олиб онасиникига кетади. Шундан сўнг ўзаро жанжал содир бўлиб, унда Б.Жамолов хотинининг юзига "сен билан яшамайман", дегани учун сирка сепиб, оғир тан жароҳати етказади.

ҲУҚУҚ

Шу ўринда бир жиҳатни таъкидлаш жоизки, хотин-қизлар ва эркаклар тенг ҳуқуқлилигининг қонуний асослари бузилиши билан боғлиқ муаммолар, жумладан, оиладаги зўравонлик билан боғлиқ масалалар алоҳида қонун ҳужжатлари билан тартибга солинмаган. Балки бундай зўравонликлар ҳаётга, соғлиқ, жинсий дахлсизликка, шахс эркинлиги, шаъни ва қадр-қимматига қарши бўлган ҳуқуқбузарликлар ва жиноятларга бўлиниб, оиладаги зўравонлик ҳақидаги ишлар содир этилган қилмишнинг оғир-енгиллигига қараб, Ўзбекистон Республикаси ЖК ва МЖтКга асосан кўриб чиқилади.

Умуман олганда, касалликнинг олдини олган яхши, деганларидек, бундай ноxуш ҳолатларга йўл қўймаслик чора-тадбирларини қўлламоқ лозим. Яқинда Очиқ жамият институти кўмак жамғармасининг Ўзбекистондаги ваколатхонаси Бухоро вилоятида яшовчи оила зўравонлигига учраган хотин-қизларга ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш бўйича грант ажратгани бу йўлда муҳим қадам бўлди.

Ушбу грант асосида 2003 йилда вилоят адвокатлар ҳайъатининг уч аъзоси жойларда бепул юридик ёрдам кўрсатадилар. Бундан мақсад, хонадонларда, оилаларда юз бераётган ва юз бериш эҳтимоли бор бўлган зўравонликларга тўсқинлик қилиш, уларнинг олдини олиш ва бундай иллатларнинг йўқолиб боришига ҳисса қўшишдан иборатдир.

Албатта, эҳтимол бу қилиниши лозим зарур амалий чораларда дарёдан томчи бўлиши мумкин. Бироқ, тома-тома кўл бўлур, деганларидек, жамият бўғини – оила мустаҳкамлигини таъминлаш, оилада аёл манфаатларини ҳимоя этишда қилинган ҳар бир эзгу ишимиз бесамар кетмаслиги аниқ.

Тошпўлат САЙИТОВ,
Бухоро вилояти адвокатлар ҳайъатининг раёсат раиси.

Б.АКРАМОВ олган сурат.

НИМТАБАССУМ

-Сен сузишни биласанми?

-Ҳа, биламан.

-Сув остида қанча вақт тура оласан?

-Сувдан тортиб чиқаришгунча тура оламан.

* * *

Дорихонада сотувчидан бир мижоз сўрайди:

-Ана бу алоҳида сақланаётган қандай дори?

-Мен бу дорини дўхтир буюртмасини ўқий олмаганимда бераман.

* * *

-Қизиқ, илгари хотинларни эркакларнинг нимаси ўзига тортган экан?

-Илгари деганинг қачон ўзи?

-Ҳали пул кашф этилмасдан аввал.

* * *

Тўй арафасида она турмушга чиқаётган қизига деди:

-Қизим, энди сен билан бир нозик масала хусусида гаплашиб олишим керак.

-Марҳамат, ойижон, нимани билишни истайсиз?

* * *

-Эрталаб эрингизни деярли кўрдим ҳисоб.

-"Деярли" деганингиз нимаси?

-Машинасининг рақами "22-15"ми?

-Ҳа, шундай.

-Мен эса "22-16" рақамли машинани кўрдим.

* * *

-Биласизми? – дея бошлиқ ходимига танбеҳ бера бошлади, - ҳали ҳеч ким меҳнатдан ўлгани йўқ.

-Биламан, лекин таваккал қилишга не ҳожат? Мен биринчи қурбон бўлишни истамайман.

* * *

Бир аёл фол очириш учун фолбин аёлникига борди.

-Яқинда эрингизга ҳужум қилишаркан, - деди фолбин, - натижада эрингиз ҳалок бўларкан.

-Мени-чи, мени қамашадими ёки қўйиб юборишадими?

Даврон ЖАВЛОН тайёрлади.

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ: Саид АҲМАД, Ағитай АДИЛОВ, Комилжон МАМАЖОНОВ, Суннат САЙДАЛИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Ҳабиб ТЕМИРОВ (Бош муҳаррир биринчи ўринбосари), Ғафур ШЕРМУҲАММАД (масъул котиб), Озод ШАРОФИДДИНОВ.

ЖАМОАТЧИЛИК КЕНГАШИ: Носир ЮСУПОВ (раис), Азим АЮПОВ, Абдуманноп АҲМАДАЛИЕВ, Ойбек ЁҚУБЖОНОВ, Эркул ЗИКРИЁЕВ, Пўлат КАЗИЕВ, Рафиқ МАТЧОНОВ, Икром НАЖМИДДИНОВ, Шодиқул НИШОНОВ, Қобилжон ТОШМАТОВ, Муҳаммаджон ХУДОЁРОВ, Шамсиддин ЭСОНБОЕВ, Фозил ЮСУПОВ, Икромжон ЎРИНБОЕВ, Искандар ҚАЛАНДАРОВ, Эргаш ҚУРБОНОВ, Ўринбой ҲАСАНОВ.

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Агросаноат комплекси таркибидаги ҳамда шу тармоққа дахлдор вазирликлар ва идоралар

ТЕЛЕФОНЛАР: Қабулхона – 133-09-93 (факс), 133-40-87 (факс), бош муҳаррир ўринбосарлари – 133-16-27, 133-44-43, котибият - 136-56-26. Ижодий гуруҳлар: 136-54-44, 136-56-21, 136-56-25, 136-54-42, реклама ва эълонлар – 136-56-30.

ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ: Қорақалпоғистон Республикаси – 8-361-58-512-17; Андижон – 8-374-2-25-32-23; Бухоро – 8-365-22-648-22; Жиззах – 8-372-22-648-72; Навоий – 8-436-22-588-56; Наманган - 8 – 369-43-311-81; Фарғона – 8-373-61-221-97; Самарқанд – 8-366-233-00-52; Сурхондарё – 8-376-46-526-61; Сирдарё – 8-367-225-41-73; Тошкент – 8-371-136-56-21; Хоразм – 8-362-22-623-50; Қашқадарё – 8-375-22-517-65.

МАНЗИЛИМИЗ: 700083, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй

Реклама ва эълонлар матни учун буюртмачи жавобгар

Навбатчи: А.АЛИҚУЛОВ

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитаси томонидан 2002 йил 18 февралда № 00694-рақам билан рўйхатдан ўтказилган.

Газета сешанба, пайшанба, жума кунлари чиқади

Буюртма Г-122, ҳажми 2 босма табоқ.

Офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2.

Босишга топшириш вақти: 21.00. Босишга топширилди: 21.00 Адади 18 236

Газета таҳририятнинг ўзида компьютерда терилди ва саҳифаланди.

"Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди. Манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.

1 2 3 4 5 6

E-mail: kishlokhayoti@yahoo.com